

College van Gedeputeerde Staten
Provinciehuis
Abdij 6
4331 BK MIDDELBURG

Oostburg, 19 oktober 2020,

Geacht College,

Betreft schriftelijke vragen conform Art. 44 van het Reglement van Orde van het Statenlid François Babijn, PARTIJ VOOR ZEELAND (PVZ), aangaande ‘Faunabeheerplan Damhert’.

Toelichting

Het deel van het Faunabeheerplan dat niet wordt goedgekeurd heeft betrekking op het weigeren van een ontheffing voor afschot van zwervende damherten in heel de provincie Zeeland in aanvulling op het beheer in de drie leefgebieden en de gebieden daaraan grenzend (Walcheren, Schouwen, Westelijk Zuid-Beveland). **Zie bijlage.**

Naar aanleiding van de besluitenlijst van Gedeputeerde Staten van dinsdag 13 oktober jl., onderdeel: ‘GS keuren het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 definitief gedeeltelijk goed’ (zie bijlage), richten wij onderstaande vragen aan uw college.

Vragen

1. Hoe rijmt uw college uw weigering voor afschot van zwervende damherten met uw streven naar 0 verkeersslachtoffers in onze provincie Zeeland; moeten er eerst slachtoffers vallen, zodat Faunabeheereenheid Zeeland de aanvraag beter kan onderbouwen?

Misstanden m.b.t. vrijwilligers in het veld.

2. Kan uw college met redenen omkleed uitleggen, hoe het mogelijk is dat de vrijwilligers die bij nacht en ontij aangereden dieren uit hun lijden moeten verlossen dit momenteel op illegale wijze zonder juridische grond dienen te doen, omdat de persoonlijke legitimatiebewijzen van de provincie Zeeland inclusief alle ontheffingen van wegbeheerders per 31 december 2019 reeds zijn verlopen en tot op heden nog steeds niet zijn verlengd?
3. Wie draagt naar de mening van uw college de verantwoordelijkheid als er nu iets mis gaat?
4. Gaat uw college deze ‘misstand’ per omgaande aanpakken en oplossen? Zo nee, waarom niet?
5. **(a)** Kan uw college uitleggen waarom deze vrijwilligers geen tegemoetkoming in de kosten ontvangen voor o.a. de aanvraag van het noodzakelijke ‘bijzonder verlof van politie’, munitie, verreden kilometers e.d.? **(b)** Is uw college bereid om hier, eventueel met terugwerkende kracht, verandering in aan te brengen? Zo nee, waarom niet?

Herkenbaarheid.

Deze vrijwilligers zijn tijdens de uitvoering van hun uiterst noodzakelijke interventie (het in doodsnood verkerende dier uit lijden verlossen) niet herkenbaar, wat aanleiding kan geven tot ongewenste acties en reacties van eventuele getuigen.

6. Is uw college bereid om daarvoor, in samenwerking met betrokken personen en organisaties, een passende oplossing te bedenken en toe te passen?

In afwachting van uw beantwoording, verblijven wij,

Hoogachtend,

Statenfractie PARTIJ VOOR ZEELAND (PVZ),

François Babijn, Fractievoorzitter

OPENBAAR

documentnummer

20030595

Zaaknummer

ZK19000220

verwijsnummer

onderwerp

Definitieve besluiten Faunabeheerplan Damhert

voorgesteld besluit

Voorgesteld wordt om de volgende besluiten definitief te nemen:

- Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 (FBP) gedeeltelijk goedkeuren;
- Op basis van het FBP gedeeltelijk ontheffing verlenen voor populatiebeheer op de Haringvreter;
- Ontheffing verlenen voor het verruimen van de afschottijden in verband met de Provinciale vrijstelling voor het doden van zwerende damherten;
- Ontheffing verlenen voor het gebruik van geluiddempers door faunabeheerders in dienst van terrein behorende organisaties, in verband met de Provinciale vrijstelling voor het doden van damherten in de Kop van Schouwen en Manteling van Walcheren;
- Ontheffing weigeren voor het doden van damherten in nieuwe gebieden, buiten de gebieden waarvoor al vrijstellingen gelden;
- Faunabeheereenheid Zeeland informeren over deze besluiten.

aanleiding

GS hebben in juli 2020 ontwerp-besluiten genomen. Deze hebben 6 weken ter inzage gelegen. In deze periode konden belanghebbenden hun zienswijzen op de voorgenomen besluiten indienen. Er zijn drie zienswijzen ontvangen. De ontwerpbesluiten kunnen nu omgezet worden in definitieve besluiten.

portefeuillehouder - portefeuille

mevr. Drs. A. Pijpelink

Natuur

paraaf afdelingshoofd

paraaf portefeuillehouder

paraaf secretaris voor agendering

datum GS vergadering (in te vullen door agendakamer)

besluit GS

paraaf secretaris voor uitvoering

Overwegingen en advies

motivering besluit

GS hebben in juli 2020 ontwerp-besluiten genomen m.b.t. de goedkeuring van het Faunabeheerplan Damhert en vier daaraan gerelateerde ontheffingsaanvragen. Deze hebben 6 weken ter inzage gelegen. In deze periode konden belanghebbenden hun zienswijzen op de voorgenomen besluiten indienen. Vervolgens zijn de volgende zienswijzen binnengekomen:

1. De Faunabeheereenheid Zeeland (FBE) heeft een zienswijze ingediend tegen de voorgenomen weigering van de ontheffing voor afschot van damherten in nieuwe gebieden (waarvoor geen vrijstelling geldt).
2. De FBE heeft een zienswijze ingediend tegen het ontwerp-goedkeuringsbesluit van het Faunabeheerplan, voor zover dit betrekking heeft op het onderdeel dat samenhangt met de geweigerde ontheffing.
3. De stichtingen Fauna4Life en Animal Rights hebben gezamenlijk een zienswijze ingediend tegen de voorgenomen ontheffing voor populatiebeheer op de Haringvreter.

De definitieve besluiten bevatten een behandeling van de ingediende zienswijzen. De zienswijzen wijzigden de besluiten echter niet. De argumenten van de belanghebbenden worden in de behandeling van de zienswijzen weerlegd.

Afwijking t.o.v. provinciale doelstellingen en/of beleid

Er is geen sprake van afwijking ten opzichte van het provinciale beleid.

Bestuurlijke planning en doorlooptijd

indien van toepassing

De definitieve besluiten worden medegedeeld aan de Faunabeheereenheid Zeeland, aan de handhavende instantie (RUD Zeeland), en aan de belanghebbende organisaties die de zienswijzen hebben ingediend. Tevens worden de besluiten gepubliceerd in het Provinciaal Blad.

Consequenties besluit

Financiële consequenties

Niet van toepassing

Juridische consequenties

De besluiten staan na publicatie open voor beroep bij de rechtbank.

Personele consequenties en inhuur

Er is geen externe inhuur nodig.

Inkoop & aanbesteding

Inkoop is niet van toepassing.

Gedeputeerde Staten

Faunabeheereenheid Zeeland

Postbus 46
4460 BA GOES

onderwerp
Goedkeuringsbesluit Faunabeheerplan
Damhert 2020-2025

kenmerk
ZK19000220/20029659

behandeld door

verzonden

Middelburg, 6 oktober 2020

Geacht bestuur,

Bij brief van 31 oktober 2019 heeft u ons gevraagd om goedkeuring van het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 (hierna: FBP). Op 26 november 2019 hebben wij van u een brief ontvangen waarin u aangeeft dat u van 9 september tot 13 oktober het FBP hebt voorgelegd aan de Wildbeheereenheden in Zeeland. De opmerkingen die zij hebben gemaakt zijn verwerkt in het voorgelegde FBP. Het FBP is vervolgens op 24 oktober 2019 door u vastgesteld.

Wij hebben het FBP getoetst aan de eisen die daaraan zijn gesteld in de Wet natuurbescherming (Wnb) en in de Omgevingsverordening Zeeland 2018 (Verordening).

Procedure

Belanghebbenden hebben de mogelijkheid gehad op het ontwerpbesluit hun zienswijze kenbaar te maken. Het ontwerp-goedkeuringsbesluit heeft van 8 juli 2020 tot en met 19 augustus 2020 ter inzage gelegen bij de Provincie Zeeland, Abdij 6 in Middelburg. Er is op 30 juli 2020 door de Faunabeheereenheid Zeeland een zienswijze ingediend (ZK19000220/20022864). Onderaan deze brief gaan we in op uw zienswijze.

Wij hebben een definitief besluit genomen op het verzoek tot goedkeuring van het FBP. Tegen dit besluit staat beroep open zoals in het besluit onder "beroep" is aangegeven.

Definitief besluit

Hierbij delen wij u mede dat wij het FBP gedeeltelijk goedkeuren. Wij zijn voornemens geen goedkeuring te verlenen voor de volgende onderdelen:

- Het onderdeel van het FBP dat betrekking heeft op de mogelijkheid voor het doden van zwerfende damherten ter bestrijding van schade in de gebieden Schouwen-Duiveland, Noord-Beveland, en Zuid-Beveland ten westen van het Kanaal door Zuid-Beveland op basis van een ontheffing, met uitzondering van de gebieden waarvoor op grond van de Verordening al een vrijstelling geldt. Daarbij geeft u aan dat afschot zal plaatsvinden van een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang. Ook dit onderdeel is getoetst aan artikel 6.9 van de Verordening. Allereerst bevat het FBP geen kwantitatieve gegevens over het aanwezige aantal damherten in de bedoelde gebieden. Ten tweede ontbreekt een beschrijving van de mate waarin wettelijke belangen in de bedoelde gebieden geschaad worden indien niet tot beheer overgegaan zou worden, alsmede een onderbouwing van de schade in de zes jaren voorafgaand aan het ter goedkeuring indienen van het FBP. Ten derde ontbreekt een beschrijving van de maatregelen die zijn genomen om in deze periode schade aan de wettelijke belangen te voorkomen, evenals een onderbouwing van de effectiviteit daarvan. Ten vierde ontbreekt, voor zover daarover kwantitatieve gegevens beschikbaar zijn, een onderbouwde inschatting van de verwachte effectiviteit van de voorgenomen handelingen.

- In het onderdeel dat betrekking heeft op populatiebeheer op het eiland Haringvreter in het Veerse Meer geeft u op bladzijde 43 onder ‘Tijdstip’ aan dat afschot zal plaatsvinden van zonsopkomst tot zonsondergang, en vervolgens onder ‘Aanvraag’ dat afschot zal plaatsvinden van een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang. Behalve dat uit deze tegenstrijdigheid niet blijkt wat uw voorgenomen werkwijze precies is, heeft u niet aannemelijk gemaakt dat voor de tweede, ontheffingsplichtige werkwijze geen andere bevredigende oplossing bestaat. Daarmee ontbreekt een onderbouwing van de noodzaak van deze activiteit.
- Op bladzijde 40 van het FBP staat dat afschot van vrouwelijke dieren in het leefgebied Manteling van Walcheren plaatsvindt van 1 oktober tot 1 maart. Dit is niet correct. Op basis van de vrijstelling voor populatiebeheer in de leefgebieden (art. 6.19, tweede lid, jo. bijlage K van de Verordening) mogen vrouwelijke dieren alleen van 1 november tot 1 maart afgeschoten worden. Dit betreft dus een aanvulling op de vrijstelling op basis van een ontheffing. Ook dit onderdeel hebben wij derhalve getoetst aan artikel 6.9 van de Verordening. Het FBP bevat geen onderbouwing van de noodzaak om de afschotperiode voor vrouwelijke dieren te verlengen, waaronder een verwachting van de schade indien de aanvullende handelingen niet verricht zouden worden.

Gelet op het voorgaande wordt voor deze onderdelen niet voldaan aan de eisen die aan een faunabeheerplan op grond van artikel 6.9 van de Verordening worden gesteld en zijn wij voornemens om het FBP voor wat betreft deze onderdelen niet goed te keuren.

Voor het overige is het FBP naar onze mening een goede invulling van de voorwaarden en bepalingen die in de Wet natuurbescherming en in de Verordening ten aanzien van een dergelijk plan zijn opgenomen.

De definitieve besluiten van de op basis van dit FBP gevraagde ontheffingen zullen u separaat worden toegezonden.

Zienswijze

De door u ingediende zienswijze heeft betrekking op het onderdeel van het FBP dat betrekking heeft op de mogelijkheid voor het doden van zwervende damherten ter bestrijding van schade in de gebieden Schouwen-Duiveland, Noord-Beveland, en Zuid-Beveland ten westen van het Kanaal door Zuid-Beveland op basis van een ontheffing, met uitzondering van de gebieden waarvoor op grond van de Verordening al een vrijstelling geldt.

Met betrekking tot ons argument dat kwantitatieve gegevens over het aanwezige aantal damherten in de bedoelde gebieden ontbreken, geeft u aan dat kwantitatieve gegevens aanwezig zijn in figuur 3, 4, en 5 op respectievelijk pagina 25, 26 en 27 van het FBP. U stelt dat dit relevante gegevens zijn, omdat het in de bedoelde gebieden gaat om damherten afkomstig uit de leefgebieden Kop van Schouwen, Manteling van Walcheren en Haringvreter. Volgens ons is dit echter niet het geval. De cijfers die bedoeld zijn in artikel 6.9, lid b, van de Verordening dienen betrekking te hebben op de damherten die aanwezig zijn in de gebieden waarvoor u ontheffing voor populatiebeheer aanvraagt.

Met betrekking tot ons argument, dat een beschrijving ontbreekt van de mate waarin wettelijke belangen in de bedoelde gebieden geschaad worden indien niet overgegaan wordt tot beheer, verwijst u naar bladzijde 44 van het FBP. Op deze pagina worden de wettelijke belangen genoemd waarvoor u ontheffing aanvraagt, en wordt de verwachting uitgesproken dat deze (verkeersveiligheid en landbouwgewassen) in het geding komen wanneer er damherten in de bedoelde gebieden voorkomen. Deze pagina bevat geen nadere onderbouwing van deze verwachting.

Met betrekking tot ons argument dat een onderbouwing ontbreekt van de schade in de zes jaren voorafgaand aan het ter goedkeuring indienen van het FBP, merkt u op dat er geen cijfers bekend zijn van schade veroorzaakt door verkeersaanrijdingen en dat deze ook niet relevant zijn. De aanwezigheid van damherten is voor u voldoende om te constateren dat er sprake is van een onacceptabel risico. Volgens ons neemt dat echter niet weg, dat niet voldaan is aan de inhoudsvereiste van artikel 6.9, lid d, van de Verordening.

Over schade aan landbouwgewassen merkt u op, dat er in de afgelopen zes jaar vijf meldingen van schade zijn gedaan bij BIJ12 op Noord-Beveland, buiten het deelgebied waar de vrijstelling geldt.

Hoewel u erkent dat de afzonderlijke schade niet groter is dan 250 euro (het criterium voor 'belangrijke schade'), is volgens u hiermee wel bewezen dat er damherten aanwezig zijn. Het risico op landbouwschade zou daarmee voldoende zijn onderbouwd. Wat ons betreft is hiermee echter niet onderbouwd dat in de afgelopen beheerperiode sprake is geweest van (belangrijke) schade.

Met betrekking tot ons argument dat een beschrijving ontbreekt van de maatregelen die zijn genomen schade aan de wettelijke belangen te voorkomen, evenals een onderbouwing van de effectiviteit daarvan, verwijst u naar bladzijde 35 van het FBP. Op deze pagina wordt ingegaan op hekken en rasters, geur- en smaakstoffen en flitslampen. Hierover stelt u dat toepassing ervan in de bedoelde gebieden niet in redelijkheid kan worden gevegd. U verwijst daarvoor naar de uitspraak van de rechtbank van 26 januari 2012, met AWB nummer 10/622. Voor ons is van belang, dat in het FBP niet ingegaan wordt op de vraag wat gedaan is om te voorkomen dat damherten zwerven naar de bedoelde gebieden vanuit de leefgebieden en de daaraan grenzende gebieden, noch op de vraag wat de effectiviteit van deze maatregelen is, en indien ze ontoereikend zijn, wat daarvan de oorzaken zijn.

Met betrekking tot ons argument dat een inschatting en onderbouwing ontbreekt van de verwachte effectiviteit van de voorgenomen handelingen, merkt u op dat met afschot van zwerfende dieren voorkomen kan worden dat er in de bedoelde gebieden nieuwe populaties vormen. Van belang is echter om de voorgenomen handelingen in de context te plaatsen van de vrijstelling voor zwerfende damherten in de gebieden grenzend aan de leefgebieden. In het FBP geeft u aan dat deze vrijstelling niet heeft kunnen voorkomen dat damherten doortrekken naar nieuwe gebieden. Dat roept de vraag op waarom de voorgenomen handelingen in deze gebieden wel effectief zullen zijn.

Uw zienswijze leidt niet tot een andere toetsing van het FBP aan de eisen in de Wnb en de Verordening. Het besluit om het FBP Damhert goed te keuren, met uitzondering van de onderdelen ervan die volgens ons niet aan de gestelde eisen voldoen, blijft daarom onveranderd.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Kopie aan: groenewetten@rud-zeeland.nl

Rechtsmiddelen

Beroep

Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden schriftelijk beroep instellen. U dient uw beroepschrift te richten aan:

Rechtbank Zeeland-West Brabant
locatie Breda, team bestuursrecht
Postbus 90006
4800 PA Breda

In uw beroepschrift neemt u tenminste op:

- uw naam;
- uw adres;
- de datum;
- tegen welk besluit u beroep instelt;
- waarom u beroep instelt;
- uw handtekening.

U moet het beroepschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending die u hierboven vermeld ziet. Overschrijding van de termijn kan er toe leiden dat met uw beroep geen

rekening meer wordt gehouden. Wilt u meer informatie over de beroepsprocedure, neem dan contact op met de afdeling Personeel, Omgeving, en Juridische zaken van de Provincie Zeeland, telefoonnummer +31 118 631254 / 631319. U kunt de informatie ook downloaden via <https://www.zeeland.nl/beleid-en-regelgeving/beroep-instellen>.

Voorlopige voorziening

Zodra iemand een beroep indient tegen deze vergunning, betekent dat niet dat de vergunning direct geschorst is. Om een mogelijke herziening van dit besluit te bespoedigen kan de indiener van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening indienen. Dit kan wanneer de indiener van mening is dat er sprake is van 'onverwijlde spoed', gelet op de betrokken belangen (artikel 8.81, lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht). Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd. Het verzoek moet gericht worden aan:

Rechtbank Zeeland-West Brabant
locatie Breda, team bestuursrecht
Postbus 90006
4800 PA Breda

Gedeputeerde Staten**Faunabeheereenheid Zeeland**

Postbus 46
4460 BA GOES

onderwerp

Besluit op aanvraag vergunning
Wet natuurbescherming voor doden zwervende
damherten in nieuwe gebieden

kenmerk

ZK19000220 / 20029661

behandeld door**verzonden**

Middelburg, 6 oktober 2020

Geacht bestuur,

Op 31 oktober 2019 hebben wij van u het verzoek ontvangen om het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 goed te keuren en de benodigde ontheffingen op basis van dit plan te verlenen. De ontvangst van dit verzoek en van de ontheffingsaanvragen is bevestigd op 19 november 2019 per brief met kenmerk ZK19000220/19430649. Daarbij zijn tevens aanvullende gegevens gevraagd. Op 26 november 2019 hebben wij deze aanvullende gegevens per brief ontvangen (ons kenmerk 19431111).

U vraagt aan op grond van artikel 3.17 van het verbod in artikel 3.10, eerste lid, onder a van de Wet natuurbescherming om in gebieden, grenzend aan de gebieden bedoeld in de Provinciale vrijstelling (artikel 6.19, tweede lid, Omgevingsverordening Zeeland 2018) om zwervende damherten te doden. U vraagt dit aan in het belang van de verkeersveiligheid, en het voorkomen van schade aan gewassen en "andere wettelijke belangen".

In deze brief geven wij u ons antwoord op deze ontheffingsaanvraag. De besluiten op de overige ontheffingsaanvragen in het Faunabeheerplan zullen u separaat worden toegezonden. Daarnaast wordt ook ons besluit omtrent de goedkeuring van het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 medegedeeld in een aparte brief met kenmerk ZK19000220/20029659.

Definitief besluit

Wij besluiten de gevraagde ontheffing voor het doden van zwervende damherten, en voor het gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang niet te verlenen. De motivering van onze beslissing vindt u in onderdeel 1 "overwegingen" van dit besluit. Hierin wordt tevens ingegaan op de door u ingediende zienswijze op het ontwerpbesluit.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Kopie aan: groenewetten@rud-zeeland.nl

Rechtsmiddelen

Beroep

Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden schriftelijk beroep instellen. U dient uw beroepschrift te richten aan:

Rechtbank Zeeland-West Brabant
locatie Breda, team bestuursrecht
Postbus 90006
4800 PA Breda

In uw beroepschrift neemt u tenminste op:

- uw naam;
- uw adres;
- de datum;
- tegen welk besluit u beroep instelt;
- waarom u beroep instelt;
- uw handtekening.

U moet het beroepschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending die u hierboven vermeld ziet. Overschrijding van de termijn kan er toe leiden dat met uw beroep geen rekening meer wordt gehouden. Wilt u meer informatie over de beroepsprocedure, neem dan contact op met de afdeling Personeel, Omgeving, en Juridische zaken van de Provincie Zeeland, telefoonnummer +31 118 631254 / 631319. U kunt de informatie ook downloaden via <https://www.zeeland.nl/beleid-en-regelgeving/beroep-instellen>.

Voorlopige voorziening

Zodra iemand een beroep indient tegen deze vergunning, betekent dat niet dat de vergunning direct geschorst is. Om een mogelijke herziening van dit besluit te bespoedigen kan de indiener van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening indienen. Dit kan wanneer de indiener van mening is dat er sprake is van 'onverwijlde spoed', gelet op de betrokken belangen (artikel 8.81, lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht). Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.

Het verzoek moet gericht worden aan:

Rechtbank Zeeland-West Brabant
locatie Breda, team bestuursrecht
Postbus 90006
4800 PA Breda

1. OVERWEGINGEN

A. Weergave van de feiten

A1. Ontheffingsaanvraag

De ontheffingsaanvragen worden omschreven en onderbouwd in het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025. U vraagt de ontheffingen aan voor de geldigheidsduur van dit Faunabeheerplan, te weten tot en met 31 december 2025.

Zwervende dieren: ontheffing uitbreiding gebieden

U vraagt ontheffing aan op grond van artikel 3.17 van het verbod in artikel 3.10, eerste lid, onder a, Wnb om zwervende damherten te doden met het geweer, in het belang van de volksgezondheid, openbare orde en de veiligheid met het oog op de verkeersveiligheid, alsmede in het belang van het voorkomen van schade gewassen en aan "andere wettelijke belangen". U vraagt deze ontheffing aan voor de gebieden zoals omschreven op bladzijde 44 van het Faunabeheerplan. Het gaat om Schouwen-Duiveland, Noord-Beveland, en Zuid-Beveland ten westen van het Kanaal door Zuid-Beveland, met uitzondering van de gebieden waarvoor op grond van de Omgevingsverordening reeds een vrijstelling geldt voor het doden van zwervende damherten, en vrijstelling voor populatiebeheer in het leefgebied in de Kop van Schouwen.

A2. Ontheffingsplicht

Het damhert is een beschermde inheemse diersoort zoals bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onder a, van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb). Op grond van dit artikel is het verboden om het damhert opzettelijk te doden of te vangen. Op basis van artikel 3.17, eerste lid, in samenhang met artikel 3.8, tweede lid, Wnb kunnen gedeputeerde staten ontheffing verlenen van deze verbodsbepaling ten behoeve van de beperking van de populatieomvang van het damhert. Op grond van artikel 3.25 Wnb worden bij het verlenen van een ontheffing de middelen aangewezen die voor het doden of vangen mogen worden gebruikt.

Voor antwoord op de vraag of ontheffing kan worden verkregen voor het beperken van de populatieomvang van het damhert, dient te worden gekeken of voldaan wordt aan de eisen zoals deze zijn gesteld in de Wet natuurbescherming. Voor soorten genoemd in bijlage A van de Wet natuurbescherming, waaronder het damhert, betreft dit de eisen zoals gesteld in artikel 3.17, eerste lid, onder c, wanneer het een ontheffing betreft van verboden als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid.

Gedeputeerde staten verlenen uitsluitend een ontheffing als bedoeld in artikel 3.17 wanneer voldaan is aan de bij wet voorgeschreven voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. Zij is nodig in het belang van:

Artikel 3.17, eerste lid, onder c:

- 1° de redenen genoemd in onderdeel b;
- 2° ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, industrieterreinen of begraafplaatsen
- 3° ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren
- 4° in het algemeen belang

Artikel 3.17, eerste lid, onder b:

- 1° in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats
- 2° ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden en wateren en andere vormen van eigendom
- 3° in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang

3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan in het geval van soorten van bijlage A van de Wet natuurbescherming.

Naast de bij wet voorgeschreven voorwaarden dienen voorgenomen activiteiten niet in strijd te zijn met het provinciaal beleid.

Gedeputeerde staten verlenen voor de activiteit uitsluitend een ontheffing, indien uit de aanvraag en de daarbij behorende stukken de zekerheid is verkregen dat de activiteit, voldoet aan de voorwaarden waarop een ontheffing kan worden verleend.

U gaat in uw ontheffingsaanvraag in op de eventuele noodzaak van uw activiteiten op de beschermde soorten. Uw aanvraag betreft het doden van zwervende damherten in gebieden grenzend aan de gebieden waar op basis van een Provinciale vrijstelling reeds zwervende damherten gedood mogen worden. Uw aanvraag omvat het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 dat ingaat op de vraag of sprake is van een wettelijk belang waarvoor ingrijpen noodzakelijk is, of er andere bevredigende oplossingen zijn om schade te voorkomen, en of er afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort, zoals bedoeld in de voorwaarden genoemd in art. 3.8, lid 5 in samenhang met art. 3.10 lid 2 en art. 3.17 van de Wet natuurbescherming. Naar ons oordeel bevat uw ontheffingsaanvraag en de daarbij gevoegde stukken, op detail aangevuld met kennis en expertise die binnen de Provincie Zeeland beschikbaar is, de benodigde objectieve informatie om uw voorgenomen activiteiten te kunnen beoordelen.

A3. Bevoegd gezag

Gedeputeerde staten van de provincie waarin de aangevraagde activiteit wordt verricht zijn, op grond van artikel 1.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming het bevoegde gezag om de ontheffingsaanvraag te besluiten. De ontheffingsaanvraag heeft uitsluitend betrekking op gebieden binnen de provincie Zeeland. Gedeputeerde staten van Zeeland zijn daarom bevoegd gezag.

A4. Procedure

De ontheffingenprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5, artikel 5.1 van de Wet natuurbescherming. Er is besloten om op uw aanvraag de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (verder Awb) toe te passen. In dit verband hebben wij op grond van het bepaalde in artikel 5.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de beslistermijn van 13 weken te verlengen met 7 weken.

Belanghebbenden hebben de mogelijkheid gehad op het ontwerpbesluit hun zienswijze kenbaar te maken. Het ontwerpbesluit heeft van 8 juli 2020 tot en met 19 augustus 2020 ter inzage gelegen bij de Provincie Zeeland, Abdij 6 in Middelburg. Tevens heeft publicatie van het ontwerpbesluit plaatsgevonden via <http://www.zeeland.nl/publicaties-en-bekendmakingen/provinciaal-blad-en-bekendmakingen> en op <http://www.overheid.nl>. Tegen het ontwerpbesluit is een zienswijze ingediend door de Faunabeheereenheid Zeeland. Wij gaan inhoudelijk in op deze zienswijze in het hierna volgende paragraaf C. Zienswijzen.

Wij hebben, na afweging van de ingediende zienswijze, een definitief besluit genomen op de aanvraag. Tegen dit besluit staat beroep open zoals in het besluit onder "beroep" is aangegeven. Alleen belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend kunnen in beroep gaan. De kennisgeving van het definitieve besluit kan eveneens worden geraadpleegd via de bovengenoemde media.

B. Toetsing

B1 Toetsingskader

De artikelen die voor de ontheffing verlening van belang zijn en welk beleid een rol speelt bij de ontheffing verlening leest u in deze paragraaf.

De aanvraag is getoetst aan Hoofdstuk 3 Soorten van de Wet natuurbescherming, de Beleidsnota Natuurwetgeving en de Omgevingsverordening Zeeland 2018.

B2. Beoordeling van het wettelijk kader

Wij kunnen ontheffing verlenen wanneer ingrijpen nodig is in het kader van een wettelijk belang, als er geen andere bevredigende oplossingen voorhanden zijn en als er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Ontheffing op grond van artikel 3.17, tweede lid, van de Wet natuurbescherming wordt verleend aan een faunabeheereenheid, die handelt overeenkomstig het daartoe vastgestelde en goedgekeurde faunabeheerplan (artikel 3.17, tweede lid, Wet natuurbescherming). Dit plant vormt de onderbouwing bij uw ontheffingsaanvragen.

Op 24 oktober 2019 heeft uw bestuur het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 vastgesteld. Voorafgaand daaraan heeft u de Wildbeheereenheden in Zeeland van 9 september tot 13 oktober in de gelegenheid gesteld om te reageren op dit plan. Op 30 juni 2020 hebben GS dit faunabeheerplan gedeeltelijk goedgekeurd. Deze gedeeltelijke goedkeuring is in een aparte brief medegedeeld (d.d. 8 juli 2020, kenmerk ZK19000220/ 20005787). Het FBP maakt deel uit van deze overwegingen.

Zwervende damherten: uitbreiding gebieden

U vraagt ontheffing op grond van artikel 3.17 Wnb voor populatiebeheer van damherten in de gebieden Schouwen-Duiveland, Noord-Beveland, en Zuid-Beveland ten westen van het Kanaal door Zuid-Beveland, met uitzondering van de gebieden waarvoor op grond van de Omgevingsverordening reeds vrijstelling geldt. Wij kunnen ontheffing verlenen wanneer ingrijpen nodig is in het kader van een wettelijk belang, als er geen andere bevredigende oplossingen voorhanden zijn en als er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Ontheffing op grond van artikel 3.17, tweede lid, van de Wet natuurbescherming wordt verleend aan een faunabeheereenheid, die handelt overeenkomstig het daartoe vastgestelde en goedgekeurde faunabeheerplan (artikel 3.17, tweede lid, Wnb).

In paragraaf 5.2 van het FBP gaat u in op mogelijke andere bevredigende oplossingen voor afschot ter preventie van verkeersaanrijdingen. U beargumenteert dat hekken, rasters, geur- en smaakstoffen en flitslampen niet volstaan om aanrijdingen mee te voorkomen. Rasters met een minimale hoogte van 1.85 meter kunnen wel preventief helpen om schade aan kapitaalintensieve gewassen te voorkomen. In die gevallen is volgens u dus sprake van een andere bevredigende oplossing.

In aanvulling hierop zijn wij van mening dat aanrijdingen en andere vormen van schade ook voorkomen kunnen worden door optimaal gebruik te maken van de Provinciale vrijstelling in de Omgevingsverordening Zeeland 2018 voor het beperken van de populaties damherten in de leefgebieden (en van de ontheffing om de populatie in het leefgebied Haringvleter te beperken), en door optimaal gebruik te maken van de vrijstelling in de Omgevingsverordening om zwervende damherten in de gebieden grenzend aan de leefgebieden te doden. Met name een goede uitvoering van de laatstgenoemde vrijstelling, op basis waarvan alle zwervende damherten geschoten mogen worden, kan verdere verspreiding van damherten in Zeeland voorkomen. Gelet op het voorgaande zijn wij daarom van mening dat er sprake is van andere bevredigende oplossingen.

U vraagt ontheffing aan ter voorkoming van schade aan gewassen en aan “andere wettelijke belangen”, en in het belang van de verkeersveiligheid (FBP, blz. 44). Het FBP bevat echter geen onderbouwing van recente of actuele schade aan gewassen. Schade aan “andere wettelijke belangen” kan niet beoordeeld worden vanwege het ontbreken van een definiëring en onderbouwing hiervan. Ten aanzien van de verkeersveiligheid bevat het FBP meer informatie. De verkeersveiligheid kan echter uitsluitend beoordeeld worden op basis van de kaart op bladzijde 32 van het FBP. Deze kaart bevat verspreidingsgegevens over aanrijdingen in de periode 2016 t/m 2019. In Zuid-Beveland ten westen van het Kanaal door Zuid-Beveland betreft dit drie aanrijdingen. In andere gebieden zijn geen aanrijdingen weergegeven. Verder wordt het aantal aanrijdingen in Zuid-Beveland niet in verband gebracht met kwantitatieve gegevens over de aantallen damherten en de verspreiding daarvan. Op bladzijde 44 van het FBP staat hooguit dat in de omgeving van Dreischor, Kats, Kapelle, Middelplaten en Muidenweg Wolfaartsdijk ‘regelmatig en recentelijk’ waarnemingen van damherten zijn gedaan. Wie die waarnemingen hebben gedaan, wanneer, om hoeveel dieren het gaat en wat de bron van de informatie is, wordt niet verduidelijkt. Wij kunnen op basis van deze omschrijving niet beoordelen hoe groot het risico voor de verkeersveiligheid is en of dit risico (on)aanvaardbaar is.

Gelet op het voorgaande besluiten wij u geen ontheffing te verlenen voor afschot van damherten in de gebieden Schouwen-Duiveland, Noord-Beveland, en Zuid-Beveland ten westen van het Kanaal door Zuid-Beveland, met uitzondering van de gebieden waarvoor op grond van de Omgevingsverordening reeds een vrijstelling geldt.

In lijn met dit besluit, is het onderdeel in het FBP dat gaat over het doden van zwervende damherten met het kogelgeweer, met uitzondering van de gebieden waarvoor op grond van de Omgevingsverordening reeds een vrijstelling geldt, niet goedgekeurd. Dit is aangegeven in het goedkeuringsbesluit van met kenmerk ZK19000220/20029659.

B3. Provinciaal beleid

Provinciale Staten van Zeeland hebben op 7 december 2018 de ‘Beleidsnota Natuurwetgeving; Meer prioriteit voor Zeeuwse biodiversiteit’ vastgesteld. Dit betreft een herziening van het provinciaal beleid als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming. Deze beleidsherziening leidt tot een wijziging van (hoofdstuk 6 Natuur van) de Omgevingsverordening Zeeland 2018. Zowel de beleidsnota als de gewijzigde Omgevingsverordening zijn op 16 januari 2019 in werking getreden.

Met betrekking tot het damhert is in de Beleidsnota Natuurwetgeving vastgelegd dat de Provincie drie leefgebieden van de soort in Zeeland onderscheidt. Deze leefgebieden bevinden zich in de Kop van Schouwen, de Manteling van Walcheren en het eiland de Haringvleter in het Veerse Meer. Voor het beheer van damherten in de Manteling van Walcheren en Kop van Schouwen, evenals voor schadebestrijding in een aantal aangrenzende ‘nulstandsgebieden’ hebben gedeputeerde staten in het verleden ontheffingen

verleend aan de Faunabeheereenheid Zeeland. Naar aanleiding van de Beleidsnota Natuurwetgeving zijn deze ontheffingen in de Omgevingsverordening Zeeland 2018 omgezet naar vrijstellingen. Voor de overige gebieden in Zeeland blijft ontheffing nodig voor populatiebeheer en schadebestrijding van damherten op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan.

C. Zienswijzen

Het ontwerpbesluit heeft van 8 juli 2020 tot en met 19 augustus 2020 ter inzage gelegen. Belanghebbenden hebben de mogelijkheid gehad om binnen deze termijn op het ontwerpbesluit hun zienswijze kenbaar te maken. Binnen de daarvoor gestelde termijn hebben wij op 30 juli 2020 een zienswijze van u ontvangen op het ontwerp-goedkeuringsbesluit Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 (ZK19000220/20022864), en samenhangend daarmee een zienswijze op de voorgenomen weigering om ontheffing te verlenen voor het doden van zwerende damherten (ZK19000220/20022863). In dit definitieve besluit gaan we in op de zienswijze op de voorgenomen weigering van de ontheffing. Een reactie op de zienswijze op het ontwerp-goedkeuringsbesluit zal apart worden gegeven, in het definitieve goedkeuringsbesluit (ZK19000220/20029659).

Andere bevredigende oplossingen

U geeft in de zienswijze aan dat toepassing van de provinciale vrijstelling voor populatiebeheer in de leefgebieden, evenals van de vrijstelling om damherten te doden in de daaraan grenzende gebieden, geen andere bevredigende oplossing is. Dit blijkt volgens u uit het feit dat damherten ver buiten de leefgebieden en de daaraan grenzende gebieden voorkomen, in de gebieden waarvoor de ontheffing is aangevraagd. Onduidelijk is echter of de aanwezige damherten uit de leefgebieden afkomstig zijn, of dat het uit gevangenschap ontsnapte dieren betreft.

Voor ons is van belang of er andere bevredigende oplossingen zijn voor hetgeen waarvoor u ontheffing aanvraagt. U vraagt ontheffing aan voor populatiebeheer op grond van artikel 3.17 Wnb, voor de volledige geldigheidsduur van het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025. U vraagt geen ontheffing aan voor schadebestrijding op grond van artikel 3.10 Wnb voor de duur die nodig is om een beperkt aantal zwerende damherten uit de bedoelde gebieden te verwijderen. De vraag is dus, of er andere bevredigende oplossingen zijn om te voorkomen dat er zich in de overige delen van Zeeland zelfstandige populaties ontstaan.

De eerste mogelijkheid om de vestiging elders in Zeeland te voorkomen is het uitvoeren van populatiebeheer in de leefgebieden, enerzijds op basis van de provinciale vrijstelling voor de Kop van Schouwen en Manteling van Walcheren, anderzijds op basis van de ontheffing voor populatiebeheer op de Haringvreter. Populatiebeheer kan voorkomen dat damherten de leefgebieden verlaten en daarbuiten gevaar voor de verkeersveiligheid of schade aan landbouwgewassen veroorzaken.

In de tweede plaats, mochten de damherten toch hun leefgebied verlaten, dan biedt de provinciale vrijstelling voor de aangrenzende gebieden de mogelijkheid om zwerende damherten vanwege de verkeersveiligheid te doden. De vrijstelling voor afschot van zwerende damherten in de gebieden die grenzen aan de leefgebieden is niet alleen bedoeld om aanrijdingen te voorkomen, maar ook om te voorkomen dat damherten verder zwerven naar de overige delen van Zeeland. In deze zin zijn de vrijstellingen wel degelijk andere bevredigende oplossingen voor hetgeen u aanvraagt.

Tot slot, vraagt u ontheffing in het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 aan voor het verruimen van de afschottijden ter uitvoering van de vrijstelling voor zwerende damherten. Dit moet een effectievere uitvoer mogelijk maken. In een apart besluit maken wij bekend dat deze ontheffing verleend wordt. Wij zien dit, in combinatie met de voorgenoemde vrijstellingen, daarom als een andere bevredigende oplossing.

U geeft aan, dat de vrijstellingen niet heeft kunnen voorkomen dat damherten zich verder verspreiden, wat blijkt uit het feit dat damherten zich begeven in de gebieden waarvoor u ontheffing aanvraagt. Wij kunnen echter niet beoordelen of er voldoende gebruik is gemaakt van de mogelijkheden die de vrijstelling biedt. Uw aanvraag bevat weliswaar afschotcijfers, maar geen beschrijving en evaluatie van de werkwijze die gekozen is voor de uitvoering van de vrijstelling.

Wettelijk belang

Met betrekking tot de onderbouwing van het wettelijk belang van populatiebeheer geeft u aan dat het damhert niet is opgenomen in reguliere trendtellingen en dat dit ook geen zin heeft, aangezien hier jaarlijks binnen dezelfde oppervlakten worden geteld. Individuele waarnemingen zijn volgens u representatiever.

Uitgangspunt is voor ons dat u ontheffing aanvraagt voor populatiebeheer voor de geldigheidsduur van het faunabeheerplan. Om het wettelijk belang (verkeersveiligheid) aan te tonen van populatiebeheer, is het volgens ons nodig om een verband te kunnen leggen tussen de aantallen aanwezige damherten, het aantal aanrijdingen, en de trends daarin. Over de aanwezigheid en verspreiding van damherten zegt het

faunabeheerplan dat er 'recente meldingen' zijn uit de omgeving van Dreischor, Kats, Kapelle, Middelplaten en de Muidenweg te Wolphaartsdijk. Onduidelijk is, wie deze meldingen wanneer hebben gedaan, hoe deze geregistreerd zijn, om hoeveel dieren het gaat, of ze uit gevangenschap of uit de leefgebieden afkomstig zijn, en of er veranderingen in de tijd zijn waargenomen. Bovendien geeft figuur 10 op bladzijde 32 van het Faunabeheerplan slechts 3 aanrijdingen met damherten weer in de periode 2016-2019. Afgezien van de onduidelijke relatie tussen de trends in de aantallen dieren en aanrijdingen, staan de aantallen aanrijdingen niet in redelijke verhouding tot het afgeven van ontheffing voor populatiebeheer. Dit is in lijn met de uitspraak van 28 maart 2007 van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (200608095/1).

Middelen en methoden

In het ontwerpbesluit gingen wij ervan uit dat u geen ontheffing had aangevraagd voor de werkwijze om afschot te plegen tussen een uur voor zonsopkomst en een uur na zonsondergang. In uw zienswijze van 30 juli 2020 geeft u aan dat dit wel als een aanvraag bedoeld is. In dit definitieve besluit gaan wij er daarom alsnog van uit dat u hiervoor eveneens ontheffing aanvraagt. Omdat deze methode samenhangt met uw ontheffingsaanvraag voor populatiebeheer, die geweigerd wordt, leidt dit ertoe dat ook de ontheffing voor gebruik van het geweer tussen zonsondergang en zonsopkomst geweigerd wordt.

Conclusie zienswijze

U sluit uw zienswijze af met het verzoek om de ontheffing alsnog te verlenen. Zoals hierboven betoogd, zien wij geen reden om hieraan tegemoet te komen. De zienswijze leidt niet tot een ander besluit.

D. Conclusies

Uit het voorgaande blijkt dat niet voldoende aannemelijk is gemaakt dat er geen andere bevredigende oplossingen bestaan. Evenmin is aannemelijk gemaakt dat de verkeersveiligheid in het geding is. Gelet hierop zijn wij voornemens de ontheffing niet te verlenen.

Uw activiteit levert geen strijdigheden op met de in artikel 1.10 van de Wet natuurbescherming genoemde doelen. Ook levert de activiteit geen strijdigheden op met het provinciale beleid zoals opgenomen in de Beleidsnota Natuurwetgeving.

E. Overige wet- en regelgeving

Bij de beoordeling van het onderhavige verzoek zijn andere aspecten dan gerelateerd aan de Wet natuurbescherming, hoofdstuk 3 Soortenbescherming en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Mogelijk zijn er voor de activiteiten waarop de aanvraag betrekking heeft nog andere bepalingen van toepassing. Wij wijzen u erop dat het kan zijn dat voor het uitvoeren van uw activiteit alsnog een vergunning en/of ontheffing en/of melding op grond van andere hoofdstukken van de Wet natuurbescherming, dan wel op grond van andere wet- en regelgeving vereist kan zijn.

Faunabeheereenheid ZeelandPostbus 46
4460 BA GOES**onderwerp**
Definitief besluit ontheffing populatiebeheer
Haringvreter op basis van Faunabeheerplan
Damhert 2020-2025**kenmerk**
ZK19000220/20029660
behandeld door**verzonden**

Middelburg, 6 oktober 2020

Geacht bestuur,

Op 31 oktober 2019 hebben wij van u het verzoek ontvangen om het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 goed te keuren en de benodigde ontheffingen op basis van dit plan te verlenen. De ontvangst van dit verzoek en van de ontheffingsaanvragen is bevestigd op 19 november 2019 per brief met kenmerk ZK19000220/19430649. Daarbij zijn tevens aanvullende gegevens gevraagd. Op 26 november 2019 hebben wij deze aanvullende gegevens per brief ontvangen (ons kenmerk 19431111).

U vraagt ontheffing aan op grond van artikel 3.17 van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, eerste lid, onder a, van de Wet natuurbescherming (Wnb) om de populatieomvang van het damhert (*Dama dama*) op het eiland de Haringvreter in het Veerse Meer te beperken, met behulp van het geweer en een geluiddemper, in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats, en ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.

In deze brief geven wij u ons antwoord op deze ontheffingsaanvraag. De besluiten op de overige ontheffingsaanvragen in het Faunabeheerplan zullen u separaat worden toegezonden. Daarnaast wordt ook ons besluit omtrent de goedkeuring van het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 medegedeeld in een aparte brief met kenmerk ZK19000220/20005787.

Wij verlenen u ontheffing op grond van artikel 3.17 van de Wnb om de populatieomvang van het damhert op het eiland de Haringvreter in het Veerse Meer te beperken, met behulp van het geweer en een geluiddemper. Leest u vooral onderdeel 1 zorgvuldig door, hierin staan de voorschriften die wij aan de vergunning verbinden. De motivering van dit besluit vindt u in onderdeel 2 'Overwegingen'. Hierin wordt tevens ingegaan op ingediende zienswijzen op het ontwerpbesluit.

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING MET KENMERK ZK19000220/20029660

Wij besluiten:

- I. De aangevraagde ontheffing voor het beperken van de populatie damherten op het eiland Haringvreter in het Veerse Meer met het geweer en geluiddemper van het verbod om damherten te doden op grond van artikel 3.17 van de Wet natuurbescherming te verlenen in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
- II. De aangevraagde ontheffing voor het beperken van de populatie damherten op het eiland Haringvreter in het Veerse Meer met het geweer en geluiddemper van het verbod om damherten te doden op grond van artikel 3.17 van de Wet natuurbescherming niet te verlenen ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.
- III. Deze ontheffing geldig te laten zijn vanaf de dag waarop het definitieve besluit gepubliceerd is tot en met 31 december 2025.

- IV. Dat van de ontheffing gebruik gemaakt mag worden in de periode van 1 oktober tot 1 maart daaropvolgend en op gronden opgenomen in Onderdeel 3 bij onderhavige besluit.
- V. De voorschriften, zoals opgenomen in Onderdeel 1 te verbinden aan deze ontheffing. Zorgvuldig nakomen van deze voorschriften, voorkomt dat we de ontheffing voortijdig intrekken of wijzigen.
- VI. De volgende documenten deel uit te laten maken van de ontheffing tenzij voorschriften in deze ontheffing anders bepalen:
- a. Ontheffingsaanvraag per brief van 31 oktober 2019, kenmerk ZK19000220/19428907;
 - b. Bijlagen bij de aanvraag zoals aangeleverd: Faunabeheerplan Damhert 2020-2025.

De ontheffing staat op naam van Faunabeheereenheid Zeeland en geldt uitsluitend voor het beperken van damherten op het eiland de Haringvreter in het Veerse Meer met behulp van het geweer en geluiddemper. De ontheffing is gebaseerd op de aanvraag inclusief alle bijgevoegde stukken. De eventuele negatieve effecten op beschermde soorten zijn uitsluitend beoordeeld op de activiteiten zoals die in de aanvraag beschreven zijn. De activiteiten dienen dan ook te worden uitgevoerd conform de aanvraag, voor zover niet in tegenspraak met de in deze ontheffing geformuleerde voorschriften. Wijzigingen in de uitvoering die wenselijk of noodzakelijk zijn kunnen niet zondermeer worden doorgevoerd. Om te bepalen of de wijziging met of zonder een gewijzigde ontheffing doorgevoerd kan worden dient altijd contact opgenomen te worden met het bevoegde gezag, gedeputeerde staten.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen:

1. Locatie waar activiteiten mogen plaatsvinden

Kopie aan: groenewetten@rud-zeeland.nl

Rechtsmiddelen

Beroep

Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden schriftelijk beroep instellen. U dient uw beroepschrift te richten aan:

Rechtbank Zeeland-West Brabant
locatie Breda, team bestuursrecht
Postbus 90006
4800 PA Breda

In uw beroepschrift neemt u tenminste op:

- uw naam;
- uw adres;
- de datum;
- tegen welk besluit u beroep instelt;
- waarom u beroep instelt;
- uw handtekening.

U moet het beroepschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending die u hierboven vermeld ziet. Overschrijding van de termijn kan er toe leiden dat met uw beroep geen rekening meer wordt gehouden. Wilt u meer informatie over de beroepsprocedure, neem dan contact op met de afdeling Personeel, Omgeving, en Juridische zaken van de Provincie Zeeland, telefoonnummer +31 118 631254 / 631319. U kunt de informatie ook downloaden via <https://www.zeeland.nl/beleid-en-regelgeving/beroep-instellen>.

Voorlopige voorziening

Zodra iemand een beroep indient tegen deze vergunning, betekent dat niet dat de vergunning direct geschorst is. Om een mogelijke herziening van dit besluit te bespoedigen kan de indiener van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening indienen. Dit kan wanneer de indiener van mening is dat er sprake is van 'onverwijlde spoed', gelet op de betrokken belangen (artikel 8.81, lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht). Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.

Het verzoek moet gericht worden aan:

Rechtbank Zeeland-West Brabant
locatie Breda, team bestuursrecht
Postbus 90006
4800 PA Breda

1. VOORSCHRIFTEN

1. De Faunabeheereenheid Zeeland is als ontheffinghouder altijd verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder deze ontheffing is verleend. De Faunabeheereenheid Zeeland moet daarom de gebruiker nadrukkelijk wijzen op de specifieke voorschriften ten aanzien van het gebruik van deze ontheffing.
2. De Faunabeheereenheid Zeeland kan een wildbeheereenheid (WBE) of anderen binnen haar werkgebied machtigen om gebruik te maken van de ontheffing op basis van een jaarlijks, per geografische eenheid vastgesteld en door de Faunabeheereenheid Zeeland goedgekeurd werkplan.
3. De werkplannen worden jaarlijks, binnen één week na goedkeuring door de Faunabeheereenheid Zeeland, toegezonden aan Gedeputeerde Staten van Zeeland, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg en aan de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zeeland, Postbus 35, 4530 AA Terneuzen. Per email kan deze rapportage naar natuurbeschermingswet@zeeland.nl en handhaving.groen@rud-zeeland.nl.
4. De machtigingen tot gebruik van de ontheffing worden genoteerd in een register dat altijd kan worden ingezien door de handhavers van de RUD.
5. Van deze ontheffing mag uitsluitend gebruik worden gemaakt op het eiland de Haringvreter in het Veerse Meer in het werkgebied van de Faunabeheereenheid Zeeland, zoals weergegeven op de kaart in Onderdeel 3 bij onderhavige besluit.
6. In verband met de veiligheid is het verboden voor bezoekers die niet direct betrokken zijn bij de werkzaamheden om het eiland tijdens de werkzaamheden te betreden.
7. De gebruiker van de ontheffing plaatst op tijden dat afschot plaatsvindt ten minste één duidelijk zichtbaar informatiebord bij iedere aanlegsteiger op het eiland. Deze borden dienen goed zichtbaar te zijn voor bezoekers. Op het informatiebord wordt ten minste aangegeven dat afschot van damherten plaatsvindt op grond van deze ontheffing en dat het eiland daarom tijdelijk niet toegankelijk is voor bezoekers.
8. Van deze ontheffing mag gebruik worden gemaakt in de periode van 1 oktober tot 1 maart daaropvolgend.
9. Geluiddempers mogen alleen gebruikt worden door medewerkers van Staatsbosbeheer.
10. De gebruiker van de ontheffing is verplicht om een kopie van de door de Faunabeheereenheid Zeeland gewaarmerkte ontheffing, de machtiging tot het gebruik van de ontheffing, een legitimatiebewijs, de jachtakte en een schriftelijke toestemming van de grondgebruiker bij zich te hebben en deze bescheiden op eerste verzoek van een toezichthouder te tonen.
11. Een verleende machtiging wordt door de Faunabeheereenheid Zeeland direct ingetrokken:
 - na een door gedeputeerde staten gedaan gemotiveerd verzoek;
 - als de machtiging kennelijk ten onrechte is verleend;
 - als van de machtiging gebruik wordt gemaakt in strijd met een wettelijk voorschrift of een aan de ontheffing verbonden voorschrift.
12. De Faunabeheereenheid Zeeland verzoekt de wildbeheereenheid de verleende toestemming direct in te trekken:
 - als van de toestemming gebruik wordt gemaakt door iemand die daartoe niet bevoegd is;
 - als van de toestemming gebruik wordt gemaakt in strijd met een wettelijk voorschrift of een aan de ontheffing verbonden voorschrift.
13. Degene die gemachtigd is van de ontheffing gebruik te maken registreert conform de door de Faunabeheereenheid Zeeland vastgestelde wijze op welke wijze gebruik is gemaakt van de ontheffing.

14. De Faunabeheereenheid rapporteert jaarlijks vóór 1 juli over het gebruik van de ontheffing aan Gedeputeerde Staten van Zeeland, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg en aan de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zeeland, Postbus 35, 4530 AA Terneuzen. Per email kan deze rapportage naar natuurbeschermingswet@zeeland.nl en handhaving.groen@rud-zeeland.nl.

2. OVERWEGINGEN

A. Weergave van de feiten

A1. Ontheffingsaanvraag

De ontheffingsaanvragen worden omschreven en onderbouwd in het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025. U vraagt de ontheffingen aan voor de geldigheidsduur van dit Faunabeheerplan, te weten tot en met 31 december 2025.

Populatiebeheer Haringvreter

U heeft gedeputeerde staten verzocht om ontheffing te verlenen op grond van artikel 3.17 van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, eerste lid, onder a, van de Wet natuurbescherming (Wnb) om de populatieomvang van het damhert (*Dama dama*) op het eiland de Haringvreter in het Veerse Meer te beperken door damherten te doden met gebruikmaking van het geweer, in het belang van de bescherming van flora en fauna, en ter voorkoming en bestrijding van onnodig lijden van zieke en gebrekkige dieren. Daarvoor wilt u zowel mannelijke als vrouwelijke damherten in de periode van 1 oktober tot 1 maart in het daaropvolgende jaar doden.

U geeft aan dat afschot zal plaatsvinden van een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang. U vraagt hiervoor echter niet expliciet ontheffing aan. Gelet op artikel 1.3, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht beschouwen we dit voornemen daarom niet als een aanvraag.

Daarnaast vraagt u ontheffing aan van het verbod in artikel 3.13, vierde lid, van de Wet natuurbescherming om geluiddempers op het kogelgeweer te gebruiken. U vraagt dit aan voor medewerkers van Staatsbosbeheer, in het belang van het voorkomen van paniek en stress bij damherten, verstoring van overige fauna, en verstoring van het publiek.

De aanvraag is op 31 oktober 2019 ontvangen en geregistreerd onder kenmerk ZK19000220/19428907. Er zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze zijn ontvangen op 26 november 2019 en geregistreerd onder kenmerk ZK19000220/19431111.

A2. Ontheffingsplicht

Het damhert is een beschermde inheemse diersoort zoals bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onder a, van de Wet natuurbescherming (Wnb). Op grond van dit artikel is het verboden om het damhert opzettelijk te doden of te vangen. Op basis van artikel 3.17, eerste lid, in samenhang met artikel 3.8, tweede lid, Wnb kunnen gedeputeerde staten ontheffing verlenen van deze verbodsbepaling ten behoeve van de beperking van de populatieomvang van het damhert. Op grond van artikel 3.25 Wnb worden bij het verlenen van een ontheffing de middelen aangewezen die voor het doden of vangen mogen worden gebruikt.

Voor antwoord op de vraag of ontheffing kan worden verkregen voor het beperken van de populatieomvang van het damhert, dient te worden gekeken of voldaan wordt aan de eisen zoals deze zijn gesteld in de Wet natuurbescherming. Voor soorten genoemd in bijlage A van de Wet natuurbescherming, waaronder het damhert, betreft dit de eisen zoals gesteld in artikel 3.17, eerste lid, onder c, wanneer het een ontheffing betreft van verboden als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid.

Gedeputeerde staten verlenen uitsluitend een ontheffing als bedoeld in artikel 3.17 wanneer voldaan is aan de bij wet voorgeschreven voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. Zij is nodig in het belang van:

Artikel 3.17, eerste lid, onder c:

- 1° de redenen genoemd in onderdeel b;
- 2° ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, industrieterreinen of begraafplaatsen
- 3° ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren
- 4° in het algemeen belang

Artikel 3.17, eerste lid, onder b:

- 1° in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats

- 2° ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden en wateren en andere vormen van eigendom
- 3° in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang

3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan in het geval van soorten van bijlage A van de Wet natuurbescherming.

Naast de bij wet voorgeschreven voorwaarden dienen voorgenomen activiteiten niet in strijd te zijn met het provinciaal beleid.

Gedeputeerde staten verlenen voor de activiteit uitsluitend een ontheffing, indien uit de aanvraag en de daarbij behorende stukken de zekerheid is verkregen dat de activiteit, voldoet aan de voorwaarden waarop een ontheffing kan worden verleend.

U gaat in uw ontheffing aanvraag in op de eventuele noodzaak van uw activiteiten op de beschermde soorten. Uw aanvraag betreft populatiebeheer van damherten op het eiland de Haringvreter en een uitbreiding van afschottijden en de gebieden in aanvulling op de Provinciale vrijstelling voor afschot van zwervende dieren. Uw aanvraag omvat het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 dat ingaat op de vraag of sprake is van een wettelijk belang waarvoor ingrijpen noodzakelijk is, of er andere bevredigende oplossingen zijn om schade te voorkomen, en of er afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort, zoals bedoeld in de voorwaarden genoemd in art. 3.8, lid 5 in samenhang met art. 3.10 lid 2 en art. 3.17 van de Wet natuurbescherming. Naar ons oordeel bevat uw ontheffingsaanvraag en de daarbij gevoegde stukken, op detail aangevuld met kennis en expertise die binnen de Provincie Zeeland beschikbaar is, de benodigde objectieve informatie om uw voorgenomen activiteiten te kunnen beoordelen.

A3. Bevoegd gezag

Gedeputeerde staten van de provincie waarin de aangevraagde activiteit wordt verricht zijn, op grond van artikel 1.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming het bevoegde gezag om de ontheffingsaanvraag te besluiten. De ontheffingsaanvraag heeft uitsluitend betrekking op gebieden binnen de provincie Zeeland. Gedeputeerde staten van Zeeland zijn daarom bevoegd gezag.

A4. Procedure

De ontheffingenprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5, artikel 5.1 van de Wet natuurbescherming. Er is besloten om op uw aanvraag de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (verder Awb) toe te passen. In dit verband hebben wij op grond van het bepaalde in artikel 5.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de beslistermijn van 13 weken te verlengen met 7 weken.

Belanghebbenden hebben de mogelijkheid gehad op het ontwerpbesluit hun zienswijze kenbaar te maken. Het ontwerpbesluit heeft van 8 juli 2020 tot en met 19 augustus 2020 ter inzage gelegen bij de Provincie Zeeland, Abdij 6 in Middelburg. Tevens heeft publicatie van het ontwerpbesluit plaatsgevonden via <http://www.zeeland.nl/publicaties-en-bekendmakingen/provinciaal-blad-en-bekendmakingen> en op <http://www.overheid.nl>. Tegen het ontwerpbesluit is een gezamenlijke zienswijze ingediend door de Stichting Fauna4Life en de Stichting Animal Rights. Wij gaan inhoudelijk in op deze zienswijze in het hierna volgende paragraaf C. Zienswijzen.

Wij hebben, na afweging van de ingediende zienswijze, een definitief besluit genomen op de aanvraag. Tegen dit besluit staat beroep open zoals in het besluit onder "beroep" is aangegeven. Alleen belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend kunnen in beroep gaan. De kennisgeving van het definitieve besluit kan eveneens worden geraadpleegd via de bovengenoemde media.

B. Toetsing

B1. Toetsingskader

De artikelen die voor de ontheffing verlening van belang zijn en welk beleid een rol speelt bij de ontheffing verlening leest u in deze paragraaf.

De aanvraag is getoetst aan Hoofdstuk 3 Soorten van de Wet natuurbescherming, de Beleidsnota Natuurwetgeving en de Omgevingsverordening Zeeland 2018.

B2. Beoordeling van het wettelijk kader

Wij kunnen ontheffing verlenen wanneer ingrijpen nodig is in het kader van een wettelijk belang, als er geen andere bevredigende oplossingen voorhanden zijn en als er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Ontheffing op grond van artikel 3.17, tweede lid, van de Wet natuurbescherming wordt verleend aan een faunabeheereenheid, die handelt overeenkomstig het daartoe vastgestelde en goedgekeurde faunabeheerplan (artikel 3.17, tweede lid, Wet natuurbescherming). Dit plant vormt de onderbouwing bij uw ontheffingsaanvragen.

Op 24 oktober 2019 heeft uw bestuur het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 vastgesteld. Voorafgaand daaraan heeft u de Wildbeheereenheden in Zeeland van 9 september tot 13 oktober in de gelegenheid gesteld om te reageren op dit plan. Op 30 juni 2020 hebben GS dit faunabeheerplan gedeeltelijk goedgekeurd. Deze gedeeltelijke goedkeuring is in een aparte brief medegedeeld (d.d. 8 juli 2020, kenmerk ZK19000220/ 20005787). Het FBP maakt deel uit van deze overwegingen.

Populatiebeheer Haringvreter

Wettelijk belang: bescherming van flora en fauna

U vraagt ontheffing aan voor het beperken van de populatie damherten op het eiland de Haringvreter in het Veerse Meer. Dit in het belang van bescherming van flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats (art. 3.17, eerste lid, onder c, sub 1°, Wnb, in samenhang met art. 3.17, eerste lid, onder b, sub 1°, Wnb), en ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren (art. 3.17, eerste lid, onder c, sub 3°, Wnb). In deze paragraaf gaan we in op het belang voor de (overige) flora en fauna.

Uit de tellingen, die sinds 2010 jaarlijks uitgevoerd worden op de Haringvreter, blijkt dat de daar aanwezige populatie damherten sterk gegroeid is: van 71 dieren in december 2010, tot 507 dieren in het voorjaar van 2019. In het faunabeheerplan beschrijft u welke effecten deze aantallen hebben op de aanwezige flora en fauna op het eiland. Dit betreft onder andere vegetatietypen waarvoor de terreinbeherende organisaties Staatsbosbeheer SNL-beheerdoelen nastreeft. Ten eerste is er sprake van overbegrazing van korte vegetaties. Uit de vergelijking van de Haringvreter met vergelijkbare gebieden (de nabijgelegen Schotsman en Goudplaat) zonder grote aantallen damherten blijkt dat de diversiteit van bloeiende planten op de Haringvreter drie keer zo laag is. Diverse kwetsbare plantensoorten zijn inmiddels ook verdwenen van het eiland. Het aantal dagvlindersoorten dat afhankelijk is van bloeiende planten, blijkt op de Haringvreter eveneens een dalende trend ingezet te hebben. Deze waarnemingen liggen in lijn met de bevindingen van diverse onderzoeken uitgevoerd in de Amsterdamse Waterleidingduinen, waar naast dagvlinders ook andere insectengroepen achteruit gingen. Naast korte vegetatietypen hebben ook andere vegetatietypen te lijden onder de begrazing door damherten. Zo zijn diverse struweel- en ruigtesoorten verdwenen, waaronder de grote brandnetel, een belangrijke waardplant voor diverse vlindersoorten. Drie van deze vlindersoorten nemen ook daadwerkelijk in aantal af op de Haringvreter. Schuilgelegenheid voor zoogdieren is door de achteruitgang van struweel- en ruigtesoorten grotendeels verdwenen. Mogelijk heeft dit bijgedragen aan het verdwijnen van de noordse woelmuis van het eiland (en uit het Veerse Meer). Tot slot is in het bos op de Haringvreter vrijwel alle ondergroei verdwenen. Daarmee hangt samen dat kenmerkende vogelsoorten van struweel verdwenen danwel sterk in aantal gereduceerd zijn.

Naar onze mening is voldoende aannemelijk gemaakt dat de actuele omvang van de populatie damherten op de Haringvreter meer negatieve dan positieve effecten heeft op de lokale biodiversiteit. Om de schade aan flora en fauna te beperken wilt u daarom de populatie in de beheerperiode 2020-2025 beperken tot 150 dieren. Dit aantal wilt u in het begin van de beheerperiode bereiken, waarna deze streefstand met kleinschaliger, regulier beheer op niveau gehouden wordt. Monitoring van flora en fauna moet volgens het faunabeheerplan aantonen of de reductie van de populatie het gewenste effect heeft.

Wettelijk belang: onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren

U heeft tevens ontheffing aangevraagd in het belang van het voorkomen en bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren. Ter onderbouwing van dit belang stelt u dat in 2018 tijdens de voorjaarstellingen 7 dode damherten zijn aangetroffen. U heeft echter geen veterinaire onderzoek uit laten voeren naar de doodsoorzaak van deze dieren. Daarom kunnen we niet uitsluiten dat andere factoren dan parasitaire ziekten of voedseltekort (dichtheidsafhankelijke factoren) deze sterfte hebben veroorzaakt. Dergelijk onderzoek is nodig om vast te kunnen stellen dat er daadwerkelijk problemen zijn met het welzijn van de populatie damherten. Zoals de Raad van State en de rechtbank in meerdere uitspraken heeft aangegeven, kan ontheffing voor populatiebeheer vanuit het oogpunt van dierenwelzijn pas worden verleend wanneer tenminste sprake is van actuele, aantoonbare problemen met het welzijn.

Gelet op het voorgaande, is onvoldoende aannemelijk gemaakt dat sprake is van een wettelijk belang om onnodig lijden van zieke en gebrekkige dieren te voorkomen en bestrijden door de omvang van de populatie te beperken.

Andere bevredigende oplossingen

De Wet natuurbescherming gaat uit van het standpunt dat het voorkomen van schade aan flora en fauna en van risico's voor het dierenwelzijn beter is dan het doden van damherten. Ook ons eigen provinciale beleid hebben wij op dit uitgangspunt gebaseerd. Ontheffing van de verboden in de Wet natuurbescherming geven wij pas als er geen andere bevredigende oplossing bestaat die minder negatieve effecten heeft op de beschermde soort.

In het FBP weegt u een aantal mogelijke alternatieven af die relevant kunnen zijn voor de populatie op de Haringvreter. Dit zijn: wegvangen en herplaatsen, anticonceptie, bijvoeren, en het plaatsen van hekken en rasters. Het vangen en herplaatsen van dieren is onwenselijk omdat dit duur is, veel stress oplevert bij de dieren, en omdat alternatieve locaties lastig te vinden zijn, zeker voor de grote aantallen dieren van de Haringvreter. Het reduceren van de populatie damherten met anticonceptiemiddelen is, zoals internationaal onderzoek concludeert in verband met het beheer in de Oostvaardersplassen, ongeschikt om meerdere redenen. Er zijn nog geen nieuwe ontwikkelingen die anticonceptie geschikt maken voor toepassing op de Haringvreter. Verder is bijvoeren wettelijk verboden. Bovendien werkt het averechts omdat de populatie erdoor kan groeien, waardoor vervolgens meer bijvoeren nodig is. Tot slot kunnen hekken en rasters geplaatst worden om de flora en fauna op het eiland te beschermen tegen overbegrazing. Dit heeft echter nadelige gevolgen voor het welzijn van de damherten, omdat het hun leefgebied verkleint en de dichtheden vergroot. Op basis van het voorgaande is het voldoende aannemelijk dat er, rekening houdend met het welzijn van de damherten, geen andere bevredigende oplossingen bestaan dan het beperken van de omvang van de populatie damherten met behulp van het geweer.

Gunstige staat van instandhouding

Op landelijk niveau is het damhert geen bedreigde soort. In Zeeland is dit evenmin het geval. Gedeputeerde staten hebben drie leefgebieden aangewezen waar damherten mogen voorkomen omdat zij daar een recreatieve waarde hebben en omdat zij tot een bepaalde populatieomvang een nuttige rol kunnen spelen in het ecosysteem. Deze leefgebieden zijn de Manteling van Walcheren, de Kop van Schouwen en de Haringvreter. Om zorg te dragen voor een duurzame instandhouding van de populaties in het leefgebied van de Haringvreter mag het aantal damherten niet gereduceerd worden tot een aantal lager dan 40-50 dieren. Dit is de minimumomvang die nodig is om lokaal uitsterven als gevolg van demografische, genetische en milieufactoren te voorkomen.¹ U geeft aan dat de streefstand op de Haringvreter 150 dieren is. Daarmee wordt enerzijds een aanzienlijke beperking van de schade aan wettelijke belangen nagestreefd, en anderzijds wordt de gunstige staat van instandhouding van de soort gegarandeerd omdat het streefaantal ruim boven de minimumomvang ligt.

Middelen: het geweer

In artikel 3.25, eerste lid van de Wet natuurbescherming is bepaald dat bij het verlenen van een ontheffing de middelen worden aangewezen die voor het vangen en doden van vogels en dieren mogen worden gebruikt. Op grond van het derde lid van dit artikel worden slechts middelen aangewezen die nadelige gevolgen voor het welzijn van vogels en dieren voorkomen, dan wel beperken. Om die reden is in artikel 3.15, eerste lid van het Besluit natuurbescherming opgenomen dat voor het doden van damherten uitsluitend geweren worden gebruikt met ten minste één getrokken loop en kogelpatronen voor getrokken loop waarvan de trefenergie ten minste 2.200 Joule op 100 meter afstand van de loopmond bedraagt.

Middelen: de geluiddemper

In artikel 3.26, tweede lid van de Wet natuurbescherming is benoemd dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan het gebruik van het geweer regels kunnen worden gesteld, met name met betrekking tot het gebruik van middelen op, aan of bij het geweer. In artikel 3.13, vierde lid van het Besluit natuurbescherming is bepaald dat geweren niet voorzien mogen zijn van een geluiddemper. Op grond van artikel 3.26, derde lid van de Wet natuurbescherming kan hiervan ontheffing worden verleend, waarbij ook rekening gehouden moet worden met belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu. Wij verlenen ontheffing voor de toepassing van geluiddempers wanneer de noodzaak daartoe is aangetoond. Dat wil zeggen dat er een wettelijk belang moet zijn (art. 3.17 Wnb), dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en dat de staat van instandhouding er niet door in gevaar komt.

¹ A.T. Kuiters et al., 2017. *Damherten op de Haringvreter in het Veerse Meer: Mogelijkheden voor een levensvatbare populatie?* Wageningen, Wageningen Environmental Research, Rapport 2829.

In het FBP geeft u aan dat het gebruik van geluiddempers noodzakelijk is om paniek en stress bij de damherten te voorkomen. U heeft deze noodzaak echter niet onderbouwd. Bovendien is er weinig wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de relatie jacht en stress bij (niet-geschoten) damherten. Een Italiaanse studie uit 2016 toont aan dat stresshormonen binnen 24 na jachtactiviteiten weliswaar toenemen, maar binnen 48 weer op het oude niveau zijn.² De studie maakt geen melding van het gebruik van geluiddempers. Geluiddempers zijn in Italië wettelijk niet toegestaan. Uit het voorgaande volgt dat niet voldoende aannemelijk gemaakt is dat geluiddempers noodzakelijk zijn om het welzijn van damherten te garanderen.

Verder geeft u aan dat het niet wenselijk is dat het publiek geconfronteerd wordt met het afschot. Afgezien van het feit dat dit niet beantwoord aan een in de wet genoemd belang, legt u niet uit waarom het nodig is om confrontatie met het publiek te voorkomen.

Daar staat tegenover dat het publiek geconfronteerd zal worden met het besluit tot afschot, aangezien dit besluit publiek gemaakt zal worden. Bovendien vindt er onder andere in de jachtperiode, en ter uitoefening van de vrijstelling om zwerfende damherten met het geweer te doden, afschot plaats *zonder* geluiddemper. Confrontatie met het publiek is daarbij niet uitgesloten. In verband met de veiligheid is verder van belang dat de Haringvreter op veilige afstand van bewoonde gebieden ligt, en dat het afschot is gepland buiten het toeristische seizoen. Eventuele recreanten zullen tijdens de werkzaamheden het eiland niet kunnen betreden (zie voorschrift 6 en 7).

Uit het voorgaande blijkt dat niet voldoende aannemelijk is gemaakt, dat er een noodzaak is om te voorkomen dat het publiek geconfronteerd wordt met het afschot op de Haringvreter. Daar komt bij dat er andere bevredigende oplossingen zijn, bijvoorbeeld door het publiek voorlichting te geven en zo negatieve reacties te voorkomen.

Tot slot wijst u op het belang van het voorkomen van verstoring van andere fauna. Het eiland de Haringvreter ligt in het Natura 2000-gebied Veerse Meer, waar in de geplande afschotperiode (van 1 oktober tot 1 maart) veel overwinterende vogels aanwezig zijn. Voor veel van deze Europees beschermde vogelsoorten gelden instandhoudingsdoelen in het kader van hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Verstoring kan mogelijk significant negatieve effecten hebben op deze vogelsoorten. Om deze reden is ook een vergunning nodig op grond van art. 2.7 Wnb. Op 1 oktober 2019 heeft u hiervoor een vergunning gekregen, waarin aangegeven is dat het gebruik van een geluiddemper ertoe bijdraagt dat populatiebeheer van damherten geen significant negatieve effecten heeft op overwinterende vogelsoorten. Hiermee is de noodzaak van de geluiddemper, in het belang van de bescherming van flora en fauna, voldoende aangetoond.

Alternatieve middelen of methoden met hetzelfde effect zijn niet voorhanden. Negatieve effecten op de staat van instandhouding van het damhart zijn niet te verwachten, omdat geluiddempers de geluidproductie van het geweer verminderen. De veiligheid van bezoekers op het eiland is door het gebruik van een geluiddemper niet meer in gevaar dan wanneer geen geluiddemper gebruikt wordt. Ook met demper is namelijk nog altijd een knal te horen, waardoor de werkzaamheden opgemerkt kunnen worden. Bovendien is het eiland relatief klein, is het bos vrij open, en begeven veel damherten zich in het grasland. De uitvoerders die gebruik maken van de ontheffing moeten tot slot beschikken over een jachtakte, waaruit blijkt dat ze vaardig zijn in het veilig gebruiken van het geweer met geluiddemper.

Uit het bovenstaande blijkt dat sprake is van een wettelijk belang (de bescherming van overwinterende vogelsoorten), dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn, dat de staat van instandhouding van het damhart niet in het geding komt, en dat de veiligheid voor mensen niet in het geding komt. Wij verlenen daarom ontheffing van het verbod om het geweer te voorzien van geluiddempers voor het populatiebeheer van damherten op de Haringvreter.

In lijn met dit besluit, is het onderdeel in het FBP dat gaat over het populatiebeheer van damherten op de Haringvreter goedgekeurd. Dit is aangegeven in het (ontwerp-) goedkeuringsbesluit van 8 juli 2020 (kenmerk ZK19000220/20005787).

B3. Provinciaal beleid

Provinciale Staten van Zeeland hebben op 7 december 2018 de 'Beleidsnota Natuurwetgeving; Meer prioriteit voor Zeeuwse biodiversiteit' vastgesteld. Dit betreft een herziening van het provinciaal beleid als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming. Deze beleidsherziening leidt tot een wijziging van (hoofdstuk 6 Natuur van) de Omgevingsverordening Zeeland 2018. Zowel de beleidsnota als de gewijzigde Omgevingsverordening zijn op 16 januari 2019 in werking getreden.

² I. Pecorella et al., 2016. 'Effects of culling on vigilance behaviour and endogenous stress response of female fallow deer'. *Wildlife Research* 43, 189-196.

Met betrekking tot het damhert is in de Beleidsnota Natuurwetgeving vastgelegd dat de Provincie drie leefgebieden van de soort in Zeeland onderscheidt. Deze leefgebieden bevinden zich in de Kop van Schouwen, de Manteling van Walcheren en het eiland de Haringvreter in het Veerse Meer. Voor het beheer van damherten in de Manteling van Walcheren en Kop van Schouwen, evenals voor schadebestrijding in een aantal aangrenzende 'nulstandsgebieden' hebben gedeputeerde staten in het verleden ontheffingen verleend aan de Faunabeheereenheid Zeeland. Naar aanleiding van de Beleidsnota Natuurwetgeving zijn deze ontheffingen in de Omgevingsverordening Zeeland 2018 omgezet naar vrijstellingen. Voor de overige gebieden in Zeeland blijft ontheffing nodig voor populatiebeheer en schadebestrijding van damherten op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan.

C. Zienswijzen

Het ontwerpbesluit heeft van 8 juli 2020 tot en met 19 augustus 2020 ter inzage gelegen. Belanghebbenden hebben de mogelijkheid gehad om binnen deze termijn op het ontwerpbesluit hun zienswijze kenbaar te maken.

Binnen de daarvoor gestelde termijn is op 10 augustus 2020 een gezamenlijke zienswijze binnen gekomen van de Stichting Fauna4Life en de Stichting Animal Rights (hierna: de stichtingen). De zienswijze (ZK19000220/20024108) heeft betrekking op het voorgenomen besluit om ontheffing te verlenen voor populatiebeheer van damherten op de Haringvreter. Op 31 mei 2018 hebben wij in het kader van een ander besluit de statuten van beide stichtingen ontvangen (ZK18000020/18014928). Daaruit blijkt dat beide stichtingen beschouwd kunnen worden als belanghebbenden als bedoeld in artikel 1.2, derde lid van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Wettelijk belang

De stichtingen geven aan dat onvoldoende is aangetoond dat de damherten op de Haringvreter een negatieve invloed hebben op de flora en fauna van het eiland. Er zou onterecht een vergelijking gemaakt zijn met de gebieden Goudplaat, Schotsman en Amsterdamse Waterleidingduinen. Deze gebieden zouden bestaan uit andere beheertypen dan op de Haringvreter. Ten tweede heeft begrazing door damherten volgens de stichtingen positieve effecten op de beheertypen van de Haringvreter.

Planten en insecten

Wij zijn van mening dat de vergelijking met de gebieden Goudplaat en Schotsman, gelegen aan het Veerse Meer, wel gemaakt kan worden. Op bladzijde 8 van het Alterra-rapport 2829 adviseren de onderzoekers om het volgende monitoringsprogramma op te zetten: 'De bloemenrijkdom op de Haringvreter zou daarbij moeten worden vergeleken met die van vergelijkbare, naburige terreinen, met lage aantallen damherten, t.w. de Goudplaat en Schotsman.'

De stichtingen merken op dat de vergelijking niet opgaat, omdat de gebieden bestaan uit andere SNL-beheertypen. Op de Haringvreter zijn dat volgens de zienswijze 'zilt- en overstromingsgrasland', 'vochtig hooiland' en 'haagbeuken- en essenbos'. De Goudplaat en Schotsman bestaan volgens de stichtingen daarentegen uit 'kruiden- en faunarijk grasland'.

Het Natuurbeheerplan Zeeland 2020 laat zien dat 'vochtig hooiland' tegenwoordig 'vochtig schraalland' heet; beide benamingen verwijzen naar beheertype-code N10.02. Van dit type is op de Haringvreter 42,4 hectare aanwezig. Dit komt bovendien overeen met het vochtig schraalland dat ingetekend is op de vegetatiekaart op bladzijde 19 van Alterra-rapport 2829. Op de Goudplaat en Schotsman is dit beheertype volgens het Natuurbeheerplan eveneens van kracht (met respectievelijk 25 en 24,4 hectare). Daarnaast zijn in deze gebieden net als op de Haringvreter aanzienlijke stukken 'haagbeuken-essenbossen' aanwezig. Wij zijn daarom van mening dat de gemaakte vergelijking met de Goudplaat en de Schotsman wel gemaakt kan worden.

De vergelijking met de Amsterdamse Waterleidingduinen is van een andere orde. Wetenschappelijk onderzoek in o.a. dat gebied heeft laten zien dat begrazing door damherten negatieve effecten op de vegetatie en de daarvan afhankelijke fauna kan hebben. Dit is aanleiding om de lokale effecten op de Haringvreter, in een ander biotoop, ook te onderzoeken. Ook deze zouden namelijk negatief kunnen zijn. Vandaar dat het Alterra-rapport 2829 en het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 ingaan op de lokale situatie op de Haringvreter en in vergelijkbare gebieden rond het Veerse Meer.

De stichtingen geven in de zienswijze aan dat volgens Alterra-rapport 2829 het damhert een positief effect heeft op de beheertypen van de Haringvreter. Wij lezen op bladzijde 7 van dit rapport daarentegen:

'Damherten hebben als wilde grazer in lage dichtheden een overwegend positief effect op soorten van vochtige graslanden en struwelen. Echter, bij hoge dichtheden zijn de effecten met name op bloemplanten en de daarvan afhankelijke insecten vooral negatief. [...] Er zijn inmiddels negatieve effecten geconstateerd op bloemplanten, waaronder diverse soorten orchideeën. Ook zijn er aanwijzingen dat er negatieve effecten zijn op bloembestuivers (dagvlinders).'

In het Alterra-rapport wordt voorgesteld om de effecten met een monitoringsprogramma nader te onderzoeken. Hiervoor is in 2018 veldonderzoek uitgevoerd. In het Faunabeheerplan wordt op bladzijde 18-20 een samenvatting van de resultaten gegeven. Dit veldonderzoek, waarvoor een vergelijking met de Goudplaat en Schotsman is gemaakt, bevestigt het door Alterra gestelde, dat de begrazing van damherten op de Haringvreter door de hoge dichtheid op het eiland overwegend negatieve effecten heeft op de vegetatie en op vlinders.

Vogels

De stichtingen zijn van mening dat de aangewezen vogelsoorten van het Natura 2000-gebied Veerse Meer geen nadelen ervaren van de begrazing door damherten. Wij zien, mede gelet op het FBP, geen reden om aan te nemen dat dit wel het geval is.

Verder zijn de stichtingen van mening dat andere vogelsoorten, zoals soorten die leven in riet en struweel, niet aangewezen zijn voor het Natura 2000-gebied. Wij merken daarbij op dat het wettelijk belang van flora en fauna niet alleen betrekking kan hebben op soorten en habitats die zijn aangewezen voor Natura 2000-gebieden. Daarom vinden wij het relevant dat volgens het FBP begrazing door damherten negatieve effecten heeft op vegetatietypen die de terrein beherende organisatie probeert te realiseren. Deze zijn evenmin aangewezen in het kader van het Natura 2000-gebied. Om dezelfde reden zijn mogelijk negatieve effecten op vogels van riet en struweel relevant.

Noordse woelmuis

De stichtingen zijn van mening dat de Noordse woelmuis niet verdwenen is of dreigt te verdwijnen van de Haringvreter als het gevolg van de aanwezigheid van damherten. Zij wijzen daarbij op de rol van concurrerende muizensoorten en mogelijke predatie door de vos. De rol van concurrerende soorten wordt in het FBP echter ook onderkend. Dat daarnaast ook begrazing door damherten een rol kan spelen in het verdwijnen van geschikt leefgebied van de Noordse woelmuizen, wordt echter niet uitgesloten. Het eerder aangehaalde Alterra-rapport nummer 2829 sluit een negatief effect op het leefgebied (natte ruigtes) evenmin uit.

Streefstand

De stichtingen zijn van mening dat de streefstand van 150 dieren niet onderbouwd is. Gesteld wordt dat alleen ontheffing verleend kan worden als aangetoond wordt welke aantallen dieren maximaal aanwezig moeten zijn om de geconstateerde schade te kunnen beperken.

Wij zijn het met u mee eens dat volgens het Alterra-rapport niet vast staat bij welk aantal damherten er sprake is van meer negatieve dan positieve effecten. Dat het exacte omslagpunt niet bekend is, betekent echter niet dat het wettelijk belang (schade aan flora en fauna) niet onderbouwd is. Deze onderbouwing is hierboven onder "wettelijk belang" al aan bod gekomen.

Tegen de achtergrond van deze wetenschappelijke onzekerheid is een streefstand gekozen. Van belang daarbij is, dat er volgens het Alterra-rapport 2829 voldoende voedsel is voor maximaal 80 damherten, op voorwaarde dat de seizoensbegrazing door runderen en paarden op de Haringvreter gestaakt wordt. Deze begrazing is inmiddels stopgezet. Er zou daarom redelijkerwijs gekozen kunnen worden voor een streefstand van 80 damherten. Veiligheidshalve is gekozen voor een hogere streefstand van 150 damherten. Er zal enerzijds gemonitord worden wat de effecten zijn op het welzijn van de damherten, en anderzijds wat de effecten zijn op de overige flora en fauna.

Andere bevredigende oplossingen

U stelt dat het plaatsen van hekken of rasters wel een andere bevredigende oplossing is voor het doden van damherten. U gaat er van uit dat op z'n hoogst een of enkele kleine stukjes terrein afgerasterd hoeven te worden, zodat er nauwelijks beperkingen voor de damherten ontstaan die gevolgen kunnen hebben voor hun welzijn.

De SNL-beheertypen die deel uit maken van het Natuurbeheerplan Zeeland 2020, en die hierboven al ter sprake zijn gekomen, strekken zich uit over het hele eiland. Het streven om de kwaliteit van deze beheertypen te verbeteren richt zich dan ook op vrijwel het gehele eiland. Uitrasteren zal daarom niet beperkt kunnen blijven tot enkele kleine stukjes van het eiland. Daar komt bij dat het leefgebied van de damherten op de Haringvreter toch al beperkt is. Uitrasteren maakt het leefgebied nog kleiner, wat negatieve gevolgen kan hebben voor het welzijn van de dieren.

Over anticonceptie en immunocontraceptie schrijft u dat niet voldoende is onderbouwd dat deze methoden geen geschikte alternatieven zijn. De twee onderzoeken waar het Faunabeheerplan naar verwijst zouden een onterechte vergelijking met de Oostvaardersplassen maken, omdat dit gebied veel groter is en andere aantallen hertachtigen telt dan de Haringvreter.

Het eerste rapport (Lammertsma, D.R. et al, 2016, 'Quickscan Contraceptie Hoefdieren') beantwoordt de onderzoeksvraag welke methoden er qua contraceptie zijn en welke aspecten een rol spelen bij de

praktische toepassing ervan. De bevindingen worden in dit rapport in algemene termen besproken; het gebied Oostervaardersplassen wordt daarbij slechts ter illustratie gebruikt. De conclusie luidt: 'In de praktijk is nog veel onderzoek nodig om tot een rendabele methode te komen die praktisch uitvoerbaar is en het juiste effect heeft zonder ongewenste bijeffecten.' Het tweede rapport (Kuiper, M.W. et al, 2010, 'Contraceptie als methode bij het beheer van hoefdieren') gaat eveneens over de methode in het algemeen; de Oostervaardersplassen komen in dit rapport niet ter sprake. De onderzochte middelen en methoden worden beoordeeld als ongeschikt, onpraktisch, of hebben teveel negatieve bij effecten.

Met betrekking tot het wegvangen en herplaatsen wijst u er eveneens op dat er een onterechte vergelijking met een ander gebied wordt gemaakt: de Amsterdamse Waterleidingduinen (AWD). Wij zijn daarentegen van oordeel dat het praktisch onmogelijk is om alternatief leefgebied te vinden voor de zowel de aantallen damherten op de Haringvreter als in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Wegvangen en herplaatsen zien wij dan ook niet als een andere bevredigende oplossing.

Conclusie zienswijze

De zienswijze sluit af met het verzoek om de ontheffing te heroverwegen en niet te verlenen. Zoals hierboven betoogd, zien wij geen reden om hieraan tegemoet te komen. De zienswijze leidt derhalve niet tot aanpassing van ons besluit.

D. Conclusies

We hebben beoordeeld of voldaan wordt aan de ontheffingsvoorwaarden voor populatiebeheer en het gebruik van geluidsdempers. Zowel populatiebeheer als het gebruik van geluidsdempers blijkt nodig in het wettelijke belang van de bescherming van wilde flora en fauna en natuurlijke habitats. Verder is geoordeeld dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn voor zowel populatiebeheer als het gebruik van geluidsdempers, en dat de gunstige staat van instandhouding van het damhert in Nederland en Zeeland door het voorgenomen populatiebeheer niet bedreigd wordt.

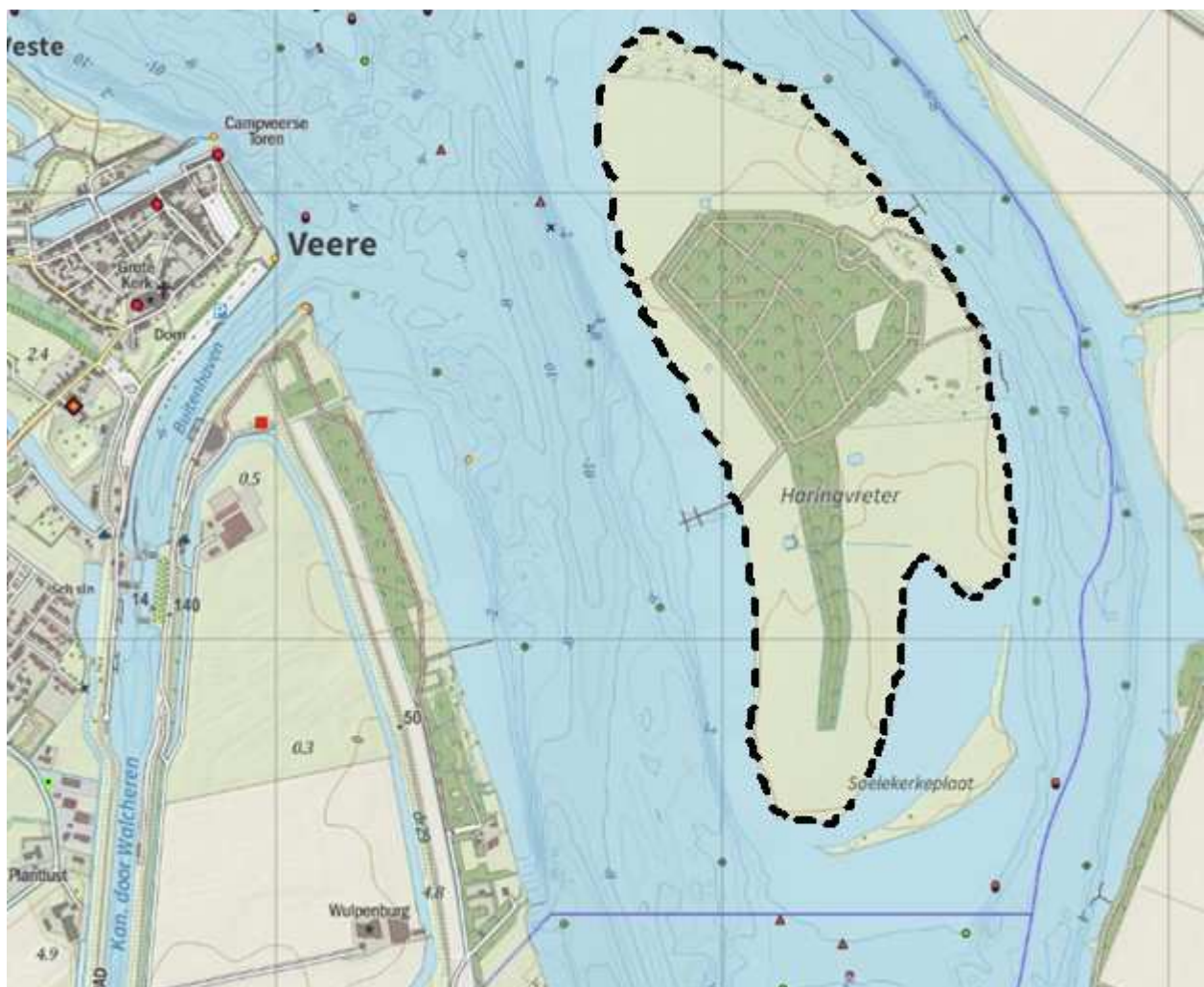
Wij zijn op grond van bovenstaande overwegingen van oordeel dat de gevraagde ontheffing voor populatiebeheer en het gebruik van geluidsdempers onder oplegging van voorschriften (onderdeel 1) gedeeltelijk kan worden verleend, namelijk *in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats*. Ontheffing kan echter niet worden verleend voor populatiebeheer en het gebruik van geluidsdempers *in het belang van het voorkomen of bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren*.

Uw activiteiten levert geen strijdigheden op met de in artikel 1.10 van de Wet natuurbescherming genoemde doelen. Evenmin leveren de activiteiten strijdigheden op met het provinciale beleid zoals opgenomen in de Beleidsnota Natuurwetgeving.

E. Overige wet- en regelgeving

Bij de beoordeling van het onderhavige verzoek zijn andere aspecten dan gerelateerd aan de Wet natuurbescherming, hoofdstuk 3 Soortenbescherming en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Mogelijk zijn er voor de activiteiten waarop de aanvraag betrekking heeft nog andere bepalingen van toepassing. Wij wijzen u erop dat het kan zijn dat voor het uitvoeren van uw activiteit alsnog een vergunning en/of ontheffing en/of melding op grond van andere hoofdstukken van de Wet natuurbescherming, dan wel op grond van andere wet- en regelgeving vereist kan zijn.

Bijlage 1.
Locatie waar activiteiten mogen plaatsvinden

Activiteiten mogen plaats vinden in het gebied binnen de zwarte stippellijn, op het eiland Haringvliet in het Veerse Meer in de provincie Zeeland.

Faunabeheereenheid ZeelandPostbus 46
4460 BA GOES**onderwerp**
Definitief besluit ontheffing afschot damherten
met geluiddemper**kenmerk**
ZK19000220/20029658
behandeld door**verzonden**

Middelburg, 6 oktober 2020

Geacht bestuur,

Op 31 oktober 2019 hebben wij van u het verzoek ontvangen om het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 goed te keuren en de benodigde ontheffingen op basis van dit plan te verlenen. De ontvangst van dit verzoek en van de ontheffingsaanvragen is bevestigd op 19 november 2019 per brief met kenmerk ZK19000220/19430649. Daarbij zijn tevens aanvullende gegevens gevraagd. Op 26 november 2019 hebben wij deze aanvullende gegevens per brief ontvangen (ons kenmerk 19431111).

U vraagt ontheffing aan op grond van artikel 3.26, derde lid Wet natuurbescherming van het verbod in artikel 3.13, lid 4, van het Besluit natuurbescherming om het geweer te voorzien van een geluiddemper, en u wilt deze geldig laten zijn voor faunabeheerders in dienst van terrein beherende organisaties die uitvoering geven aan het beheer van damherten op grond van de Provinciale vrijstelling zoals bedoeld in artikel 6.19, tweede lid, in samenhang met bijlage K van de Omgevingsverordening Zeeland 2018.

In deze brief geven wij u ons antwoord op deze ontheffingsaanvraag. De besluiten op de overige ontheffingsaanvragen in het Faunabeheerplan zullen u separaat worden toegezonden. Daarnaast wordt ook ons besluit omtrent de goedkeuring van het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 medegedeeld in een aparte brief met kenmerk ZK19000220/20005787.

Wij verlenen u ontheffing op grond van artikel 3.26, derde lid Wet natuurbescherming voor het gebruik van een geluiddemper op het geweer door faunabeheerders, in dienst van terrein beherende organisaties, die uitvoering geven aan het beheer van damherten. Leest u vooral onderdeel 1 zorgvuldig door, hierin staan de voorschriften die wij aan de vergunning verbinden. De motivering van dit besluit vindt u in onderdeel 2 'Overwegingen'.

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING MET KENMERK ZK19000220/20029658

Wij besluiten:

- I. De aangevraagde ontheffing van het verbod van artikel 3.13, lid 4, van het Besluit natuurbescherming om het geweer te voorzien van een geluiddemper voor het beheer van damherten door faunabeheerders in dienst van terrein beherende organisaties, op grond van artikel 3.26, lid 3, van de Wet natuurbescherming te verlenen;
- II. De aangevraagde ontheffing te verlenen voor de periode vanaf de dag na publicatie van het definitieve besluit tot en met 31 december 2025.
- III. Dat van de ontheffing gebruik gemaakt mag worden in en in de directe omgeving van de Kop van Schouwen en de Manteling van Walcheren zoals aangegeven op de kaarten zoals weergegeven in Onderdeel 3 en 4 van dit besluit;

- IV. De voorschriften, zoals opgenomen in bijlage 1 te verbinden aan deze ontheffing; zorgvuldig nakomen van deze voorschriften, voorkomt dat we de ontheffing voortijdig intrekken of wijzigen.
- V. De volgende documenten deel uit te laten maken van de ontheffing tenzij voorschriften in deze ontheffing anders bepalen:
- Ontheffingsaanvraag per brief van 31 oktober 2019, kenmerk ZK19000220/19428907;
 - Bijlagen bij de aanvraag zoals aangeleverd: Faunabeheerplan Damhert 2020-2025.

De ontheffing staat op naam van de Faunabeheereenheid Zeeland en geldt uitsluitend voor het gebruik van de geluiddemper in combinatie met het geweer bij de uitvoering van de vrijstelling om damherten te doden in de leefgebieden voor damherten in de Kop van Schouwen en de Manteling van Walcheren.

De ontheffing is gebaseerd op de aanvraag inclusief alle bijgevoegde stukken. De eventuele negatieve effecten op beschermde soorten zijn uitsluitend beoordeeld op de activiteiten zoals die in de aanvraag beschreven zijn. De activiteiten dienen dan ook te worden uitgevoerd conform de aanvraag, voor zover niet in tegenspraak met de in deze ontheffing geformuleerde voorschriften. Wijzigingen in de uitvoering die wenselijk of noodzakelijk zijn kunnen niet zondermeer worden doorgevoerd. Om te bepalen of de wijziging met of zonder een gewijzigde ontheffing doorgevoerd kan worden dient altijd contact opgenomen te worden met het bevoegde gezag, Gedeputeerde Staten.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen:

- Kaart leefgebied Kop van Schouwen
- Kaart leefgebied Manteling van Walcheren

Kopie aan: groenewetten@rud-zeeland.nl

Rechtsmiddelen

Beroep

Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden schriftelijk beroep instellen. U dient uw beroepschrift te richten aan:

Rechtbank Zeeland-West Brabant
locatie Breda, team bestuursrecht
Postbus 90006
4800 PA Breda

In uw beroepschrift neemt u tenminste op:

- uw naam;
- uw adres;
- de datum;
- tegen welk besluit u beroep instelt;
- waarom u beroep instelt;
- uw handtekening.

U moet het beroepschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending die u hierboven vermeld ziet. Overschrijding van de termijn kan er toe leiden dat met uw beroep geen rekening meer wordt gehouden. Wilt u meer informatie over de beroepsprocedure, neem dan contact op met de afdeling Personeel, Omgeving, en Juridische zaken van de Provincie Zeeland, telefoonnummer +31 118 631254 / 631319. U kunt de informatie ook downloaden via <https://www.zeeland.nl/beleid-en-regelgeving/beroep-instellen>.

Voorlopige voorziening

Zodra iemand een beroep indient tegen deze vergunning, betekent dat niet dat de vergunning direct geschorst is. Om een mogelijke herziening van dit besluit te bespoedigen kan de indiener van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening indienen. Dit kan wanneer de indiener van mening is dat er sprake is van 'onverwijlde spoed', gelet op de betrokken belangen

(artikel 8.81, lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht). Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.
Het verzoek moet gericht worden aan:

Rechtbank Zeeland-West Brabant
locatie Breda, team bestuursrecht
Postbus 90006
4800 PA Breda

1. VOORSCHRIFTEN

1. De Faunabeheereenheid Zeeland is als ontheffinghouder altijd verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder deze ontheffing is verleend. De Faunabeheereenheid Zeeland moet daarom de gebruiker nadrukkelijk wijzen op de specifieke voorschriften ten aanzien van het gebruik van deze ontheffing.
2. De Faunabeheereenheid Zeeland kan faunabeheerders in dienst van terrein beherende organisaties machtigen om gebruik te maken van de ontheffing ter uitvoering van het beheer van damherten.
3. De machtigingen tot gebruik van de ontheffing worden genoteerd in een register dat altijd kan worden ingezien door de handhavers van de RUD Zeeland.
4. Van deze ontheffing mag uitsluitend gebruik worden gemaakt in en in de directe omgeving van de Kop van Schouwen en de Manteling van Walcheren zoals aangegeven op de kaarten die zijn opgenomen in Onderdeel 3 en 4 van dit besluit.
5. De gebruiker van de ontheffing is verplicht om een kopie van de door de Faunabeheereenheid Zeeland gewaarmerkte ontheffing, de machtiging tot het gebruik van de ontheffing, een legitimatiebewijs, een jachtake en een schriftelijke toestemming van de grondgebruiker bij zich te hebben en deze bescheiden op eerste verzoek van een toezichthouder te tonen.
6. Een verleende machtiging wordt door de Faunabeheereenheid Zeeland direct ingetrokken:
 - na een door gedeputeerde staten gedaan gemotiveerd verzoek;
 - als de machtiging kennelijk ten onrechte is verleend;
 - als van de machtiging gebruik wordt gemaakt in strijd met een wettelijk voorschrift of een aan de ontheffing verbonden voorschrift.
7. Degene die gemachtigd is van de ontheffing gebruik te maken registreert conform de door de Faunabeheereenheid Zeeland vastgestelde wijze op welke wijze gebruik is gemaakt van de ontheffing.
8. De Faunabeheereenheid rapporteert jaarlijks vóór 1 juli over het gebruik van de ontheffing aan Gedeputeerde Staten van Zeeland, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg en aan de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zeeland, Postbus 35, 4530 AA Terneuzen. Per email kan deze rapportage naar natuurbeschermingswet@zeeland.nl en handhaving.groen@rud-zeeland.nl.

2. OVERWEGINGEN

A. Weergave van de feiten

A1. Ontheffingsaanvraag

De ontheffingsaanvraag wordt omschreven en onderbouwd in het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025. U vraagt de ontheffingen aan voor de geldigheidsduur van dit Faunabeheerplan, te weten tot en met 31 december 2025.

Geluiddemper

U vraagt ontheffing aan op grond van artikel 3.26, derde lid Wet natuurbescherming van het verbod in artikel 3.13, lid 4, van het Besluit natuurbescherming om het geweer te voorzien van een geluiddemper, en u wilt deze geldig laten zijn voor faunabeheerders in dienst van terrein behorende organisaties die belast zijn met het beheer van damherten.

Op bladzijde 43 van het Faunabeheerplan vraagt u deze ontheffingsaanvraag aan in combinatie met een ontheffing voor populatiebeheer op het eiland de Haringvreter in het Veerse Meer. Wij zullen voor het populatiebeheer op de Haringvreter en het gebruik van een geluiddemper hierbij een besluit nemen en dit apart aan u kenbaar maken.

Op bladzijde 40 van het Faunabeheerplan vraagt u ontheffing aan voor de geluiddemper om een efficiëntere uitvoering te kunnen geven aan de vrijstelling voor het beheer van de populatie damherten in en in de directe omgeving van de leefgebieden Kop van Schouwen en Manteling van Walcheren. Het gaat daarbij om de Provinciale vrijstelling zoals opgenomen in artikel 6.19, tweede lid, in samenhang met bijlage K van de Omgevingsverordening Zeeland 2018 voor afschot van damherten ten behoeve van de beperking van de omvang van de populatie in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden. Deze vrijstelling is geldig in en in de directe omgeving van de Kop van Schouwen en de Manteling van Walcheren zoals aangegeven op de kaarten in bijlage 20 en 21 van de Omgevingsverordening.

Het voorliggende besluit heeft betrekking op deze ontheffingsaanvraag, die gevraagd wordt ter uitvoering van de genoemde vrijstelling. De aanvraag is op 31 oktober 2019 ontvangen en geregistreerd onder kenmerk ZK19000220/19428907. Er zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze zijn ontvangen op 26 november 2019 en geregistreerd onder kenmerk ZK19000220/19431111.

A2. Ontheffingsplicht

In artikel 3.26, derde lid van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) is bepaald dat ontheffing kan worden verleend van het verbod bedoeld in artikel 3.13, lid 4, Wnb om het geweer te voorzien van een geluiddemper. Daarbij dient ook rekening gehouden te worden met de belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu.

Voor antwoord op de vraag of ontheffing kan worden verkregen om het geweer te voorzien van een geluiddemper, dient te worden gekeken of voldaan wordt aan de eisen zoals deze zijn gesteld in de Wet natuurbescherming (hierna Wnb). Voor soorten genoemd in bijlage A van de Wnb, waaronder het damhert, betreft dit de eisen zoals gesteld in artikel 3.10, tweede lid, Wnb in samenhang met artikel 3.8, vijfde lid Wnb.

Gedeputeerde staten verlenen uitsluitend een ontheffing als bedoeld in artikel 3.26 wanneer voldaan is aan de bij wet voorgeschreven voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. Zij is nodig in het belang van:

Artikel 3.8 lid 5:

- a. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- b. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- c. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

- d. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- e. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;

Artikel 3.10 lid 2:

- a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan in het geval van soorten van bijlage A van de Wet natuurbescherming.

Naast de bij wet voorgeschreven voorwaarden dienen voorgenomen activiteiten niet in strijd te zijn met het provinciaal beleid.

Gedeputeerde staten verlenen voor de activiteit uitsluitend een ontheffing, indien uit de aanvraag en de daarbij behorende stukken de zekerheid is verkregen dat de activiteit, voldoet aan de voorwaarden waarop een ontheffing kan worden verleend.

U gaat in uw ontheffingsaanvraag in op de eventuele noodzaak van uw activiteiten op de beschermde soorten. Uw aanvraag betreft het gebruik van het geweer in combinatie met een geluiddemper ter uitvoering van de Provinciale vrijstelling voor afschot van damherten in de leefgebieden Kop van Schouwen en Manteling van Walcheren. Uw aanvraag omvat het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 dat ingaat op de vraag of sprake is van een wettelijk belang waarvoor ingrijpen noodzakelijk is, of er andere bevredigende oplossingen zijn om schade te voorkomen, en of er afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort, zoals bedoeld in de voorwaarden genoemd in art. 3.8, lid 5 in samenhang met art. 3.10 lid 2 en art. 3.17 van de Wet natuurbescherming. Naar ons oordeel bevat uw ontheffingsaanvraag en de daarbij gevoegde stukken, op detail aangevuld met kennis en expertise die binnen de Provincie Zeeland beschikbaar is, de benodigde objectieve informatie om uw voorgenomen activiteiten te kunnen beoordelen.

A3. Bevoegd gezag

Gedeputeerde staten van de provincie waarin de aangevraagde activiteit wordt verricht zijn, op grond van artikel 1.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming het bevoegde gezag om de ontheffingsaanvraag te besluiten. De ontheffingsaanvraag heeft uitsluitend betrekking op gebieden binnen de provincie Zeeland. Gedeputeerde staten van Zeeland zijn daarom bevoegd gezag.

A4. Procedure

De ontheffingenprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5, artikel 5.1 van de Wet natuurbescherming. Er is besloten om op uw aanvraag de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (verder Awb) toe te passen. In dit verband hebben wij

op grond van het bepaalde in artikel 5.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de beslistermijn van 13 weken te verlengen met 7 weken.

Belanghebbenden hebben de mogelijkheid gehad op het ontwerpbesluit hun zienswijze kenbaar te maken. Het ontwerpbesluit heeft van 8 juli 2020 tot en met 19 augustus 2020 ter inzage gelegen bij de Provincie Zeeland, Abdij 6 in Middelburg. Tevens heeft publicatie van het ontwerpbesluit plaatsgevonden via <http://www.zeeland.nl/publicaties-en-bekendmakingen/provinciaal-blad-en-bekendmakingen> en op <http://www.overheid.nl>. Tegen het ontwerpbesluit is geen zienswijze ingediend.

Wij hebben een definitief besluit genomen op de aanvraag. Tegen dit besluit staat beroep open zoals in het besluit onder "beroep" is aangegeven. Alleen belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend kunnen in beroep gaan. De kennisgeving van het definitieve besluit kan eveneens worden geraadpleegd via de bovengenoemde media.

B. Toetsing

B1. Toetsingskader

De artikelen die voor de ontheffing verlening van belang zijn en welk beleid een rol speelt bij de ontheffing verlening leest u in deze paragraaf.

De aanvraag is getoetst aan Hoofdstuk 3 Soorten van de Wet natuurbescherming, de Beleidsnota Natuurwetgeving en de Omgevingsverordening Zeeland 2018.

B2. Beoordeling van het wettelijk kader

Wij kunnen ontheffing verlenen wanneer ingrijpen nodig is in het kader van een wettelijk belang, als er geen andere bevredigende oplossingen voorhanden zijn en als er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Ontheffing op grond van artikel 3.17, tweede lid, van de Wet natuurbescherming wordt verleend aan een faunabeheereenheid, die handelt overeenkomstig het daartoe vastgestelde en goedgekeurde faunabeheerplan (artikel 3.17, tweede lid, Wet natuurbescherming). Dit plant vormt de onderbouwing bij uw ontheffingsaanvragen.

Op 24 oktober 2019 heeft uw bestuur het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 vastgesteld. Voorafgaand daaraan heeft u de Wildbeheereenheden in Zeeland van 9 september tot 13 oktober in de gelegenheid gesteld om te reageren op dit plan. Op 30 juni 2020 hebben GS dit faunabeheerplan gedeeltelijk goedgekeurd. Deze gedeeltelijke goedkeuring is in een aparte brief medegedeeld (d.d. 8 juli 2020, kenmerk ZK19000220/ 20005787). Het FBP maakt deel uit van deze overwegingen.

Geluiddemper

U vraagt ontheffing voor faunabeheerders in dienst van terrein behorende organisaties van het verbod in artikel 3.13, lid 4, van het Besluit natuurbescherming (hierna Bnb) om het geweer te voorzien van een geluiddemper bij de uitvoering van de Provinciale vrijstelling zoals bepaald in artikel 6.19, tweede lid, in samenhang met bijlage K van de Omgevingsverordening Zeeland 2018 (hierna Omgevingsverordening) om damherten in en in directe de omgeving van de Kop van Schouwen en de Manteling van Walcheren te doden. Deze vrijstelling wordt uitgevoerd overeenkomstig het (gedeeltelijk) goedgekeurde faunabeheerplan en is geldig in en in de directe omgeving van de Kop van Schouwen en de Manteling van Walcheren zoals aangegeven op de kaarten in bijlage 20 en 21 van de Omgevingsverordening.

Het geweer voorzien van een geluiddemper is verboden op grond van artikel 3.13, lid 4, van het Besluit natuurbescherming. De Omgevingsverordening geeft in de voorschriften bij de vrijstelling geen toestemming om hiervan af te wijken. In artikel 3.26 derde lid van de Wet natuurbescherming is bepaald dat bij het verlenen van een ontheffing, genoemd in artikel 3.25 eerste lid van de wet, ontheffing kan worden verleend van dit verbod. Wij kunnen ontheffing verlenen wanneer ingrijpen nodig is in het kader van een wettelijk belang, als er geen andere bevredigende oplossingen voorhanden zijn en als er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Bovendien dient rekening gehouden te worden met de belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu.

U vraagt ontheffing aan op bladzijde 40 en 48 van het Faunabeheerplan. Er is sprake van een wettelijk belang, zoals aangegeven in de vrijstelling die is opgenomen in de Omgevingsverordening. Dit betreft het beperken van de omvang van de populatie in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden. Voor een effectief beheer ter uitvoering van de vrijstelling is het gebruik van een geluiddemper noodzakelijk. Damherten worden door het gebruik van de geluiddemper niet extra opgeschrikt, waardoor er minder stress optreedt evenals minder vluchtgedrag. Gelet op de omvang van de

gebieden in beheer bij de terrein beherende organisaties is om die reden het gebruik van een geluiddemper noodzakelijk om de in het faunabeheerplan opgenomen streefstanden ten aanzien van de omvang van de populaties te bereiken.

Van andere bevredigende oplossingen is geen sprake omdat er geen andere middelen beschikbaar zijn waarmee het geluid van het vuurwapen verminderd kan worden en het vluchtgedrag kan worden beperkt. De gunstige staat van instandhouding van de soort is gewaarborgd, doordat de geluiddemper een middel is dat bijdraagt aan het bereiken van de streefstanden van de populaties damherten die zijn gekozen en onderbouwd in het Faunabeheerplan, waarbij rekening is gehouden met de duurzame instandhouding van de populaties.

Gelet op het bovenstaande verlenen wij u onthefing voor het gebruik van de geluiddemper, bij de uitvoering van het damhertenbeheer door faunabeheerders in dienst van terrein beherende organisaties, in combinatie met het geweer in en in de directe omgeving van de Kop van Schouwen en de Manteling van Walcheren.

In lijn met dit besluit, is het onderdeel in het FBP dat gaat over het gebruik van de geluiddemper ter uitvoering van de Provinciale vrijstelling voor het beheer van damherten in de leefgebieden Kop van Schouwen en Manteling van Walcheren goedgekeurd. Dit is aangegeven in het goedkeuringsbesluit van met kenmerk ZK19000220/20029659.

B3. Provinciaal beleid

Provinciale Staten van Zeeland hebben op 7 december 2018 de 'Beleidsnota Natuurwetgeving; Meer prioriteit voor Zeeuwse biodiversiteit' vastgesteld. Dit betreft een herziening van het provinciaal beleid als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming. Deze beleidsherziening leidt tot een wijziging van (hoofdstuk 6 Natuur van) de Omgevingsverordening Zeeland 2018. Zowel de beleidsnota als de gewijzigde Omgevingsverordening zijn op 16 januari 2019 in werking getreden.

Met betrekking tot het damhert is in de Beleidsnota Natuurwetgeving vastgelegd dat de Provincie drie leefgebieden van de soort in Zeeland onderscheidt. Deze leefgebieden bevinden zich in de Kop van Schouwen, de Manteling van Walcheren en het eiland de Haringvchter in het Veerse Meer. Voor het beheer van damherten in de Manteling van Walcheren en Kop van Schouwen, evenals voor schadebestrijding in een aantal aangrenzende 'nulstandsgebieden' hebben gedeputeerde staten in het verleden ontheffingen verleend aan de Faunabeheereenheid Zeeland. Naar aanleiding van de Beleidsnota Natuurwetgeving zijn deze ontheffingen in de Omgevingsverordening Zeeland 2018 omgezet naar vrijstellingen. Voor de overige gebieden in Zeeland blijft ontheffing nodig voor populatiebeheer en schadebestrijding van damherten op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan.

C. Conclusies

Uit het voorgaande blijkt dat voldoende aannemelijk is dat een geluiddemper voor de faunabeheerders in dienst van de terrein beherende organisaties nodig is voor effectief populatiebeheer van damherten in en in de directe omgeving van de leefgebieden Kop van Schouwen en Manteling van Walcheren. Er is geen andere bevredigende oplossing hiervoor. Tegelijk komt de staat van instandhouding van de soort er niet door in gevaar. Wij zijn op grond van bovenstaande overwegingen van oordeel dat de gevraagde ontheffing kan worden verleend.

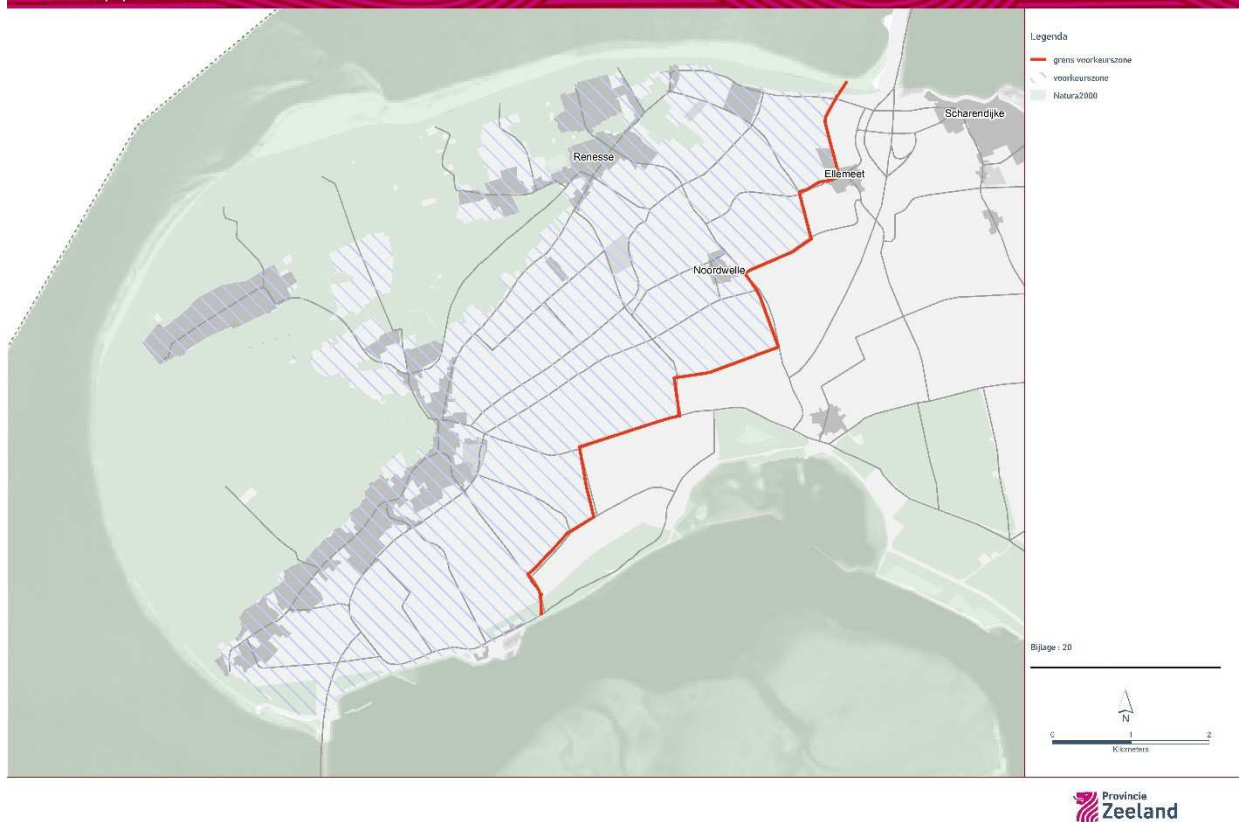
Uw activiteiten levert geen strijdigheden op met de in artikel 1.10 van de Wet natuurbescherming genoemde doelen. Evenmin leveren de activiteiten strijdigheden op met het provinciale beleid zoals opgenomen in de Beleidsnota Natuurwetgeving.

D. Overige wet- en regelgeving

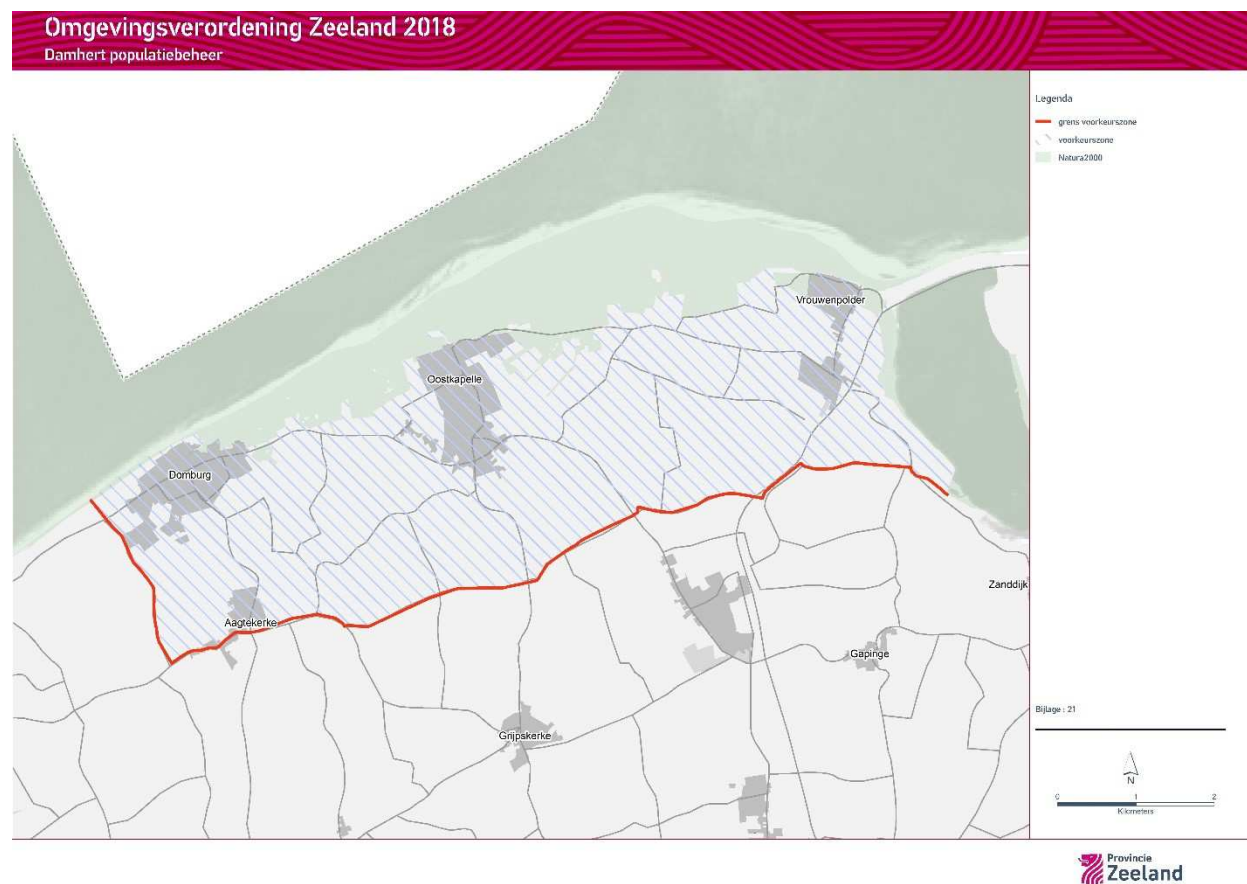
Bij de beoordeling van het onderhavige verzoek zijn andere aspecten dan gerelateerd aan de Wet natuurbescherming, hoofdstuk 3 Soortenbescherming en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Mogelijk zijn er voor de activiteiten waarop de aanvraag betrekking heeft nog andere bepalingen van toepassing. Wij wijzen u erop dat het kan zijn dat voor het uitvoeren van uw activiteit alsnog een vergunning en/of ontheffing en/of melding op grond van andere hoofdstukken van de Wet natuurbescherming, dan wel op grond van andere wet- en regelgeving vereist kan zijn.

KAART LEEFGEBIED KOP VAN SCHOUWEN

Omgevingsverordening Zeeland 2018
Damhert populatiebeheer

KAART LEEFGEBIED MANTELING VAN WALCHEREN

Faunabeheereenheid ZeelandPostbus 46
4460 BA GOES**onderwerp**Definitief besluit ontheffing afschot damherten
van een uur voor zonsopgang tot een uur na
zonsondergang**kenmerk**

ZK19000220/20029657

behandeld door**verzonden**

Middelburg, 6 oktober 2020

Geacht bestuur,

Op 31 oktober 2019 hebben wij van u het verzoek ontvangen om het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 goed te keuren en de benodigde ontheffingen op basis van dit plan te verlenen. De ontvangst van dit verzoek en van de ontheffingsaanvragen is bevestigd op 19 november 2019 per brief met kenmerk ZK19000220/19430649. Daarbij zijn tevens aanvullende gegevens gevraagd. Op 26 november 2019 hebben wij deze aanvullende gegevens per brief ontvangen (ons kenmerk 19431111).

U vraagt ontheffing aan op grond van artikel 3.26, derde lid Wet natuurbescherming van het verbod in artikel 3.16, lid 1, onder a, van het Besluit natuurbescherming om het geweer te gebruiken van een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang in aanvulling op de Provinciale vrijstelling zoals bedoeld in artikel 6.19, tweede lid, in samenhang met bijlage K van de Omgevingsverordening Zeeland 2018 om zwerende damherten te doden in het belang van de verkeersveiligheid.

In deze brief geven wij u ons antwoord op deze ontheffingsaanvraag. De besluiten op de overige ontheffingsaanvragen in het Faunabeheerplan zullen u separaat worden toegezonden. Daarnaast wordt ook ons besluit omtrent de goedkeuring van het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 medegedeeld in een aparte brief met kenmerk ZK19000220/20005787.

Wij verlenen u ontheffing op grond van artikel 3.26, derde lid Wet natuurbescherming voor het gebruik van het geweer van een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang, ter uitvoering van de Provinciale vrijstelling om zwerende damherten te doden in het belang van de verkeersveiligheid.

Leest u vooral onderdeel 1 zorgvuldig door, hierin staan de voorschriften die wij aan de vergunning verbinden. De motivering van dit besluit vindt u in onderdeel 2 'Overwegingen'.

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING MET KENMERK ZK19000220/20029657

Wij besluiten:

- I. De aangevraagde ontheffing van het verbod van artikel 3.16, lid 1, onder a, van het Besluit natuurbescherming om het geweer te gebruiken van een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang, op grond van artikel 3.26, lid 3, van de Wet natuurbescherming te verlenen;
- II. De aangevraagde ontheffing te verlenen voor de periode vanaf de dag na publicatie van het definitieve besluit tot en met 31 december 2025.
- III. Dat van de ontheffing gebruik gemaakt mag worden op de gronden gelegen op Walcheren, westelijk Noord-Beveland en Schouwen zoals aangegeven op de kaarten in Onderdeel 3, 4 en 5 van dit besluit.

- IV. De voorschriften, zoals opgenomen in bijlage 1 te verbinden aan deze ontheffing; zorgvuldig nakomen van deze voorschriften, voorkomt dat we de ontheffing voortijdig intrekken of wijzigen.
- V. De volgende documenten deel uit te laten maken van de ontheffing tenzij voorschriften in deze ontheffing anders bepalen:
 - a. Ontheffingsaanvraag per brief van 31 oktober 2019, kenmerk ZK19000220/19428907;
 - b. Bijlagen bij de aanvraag zoals aangeleverd: Faunabeheerplan Damhert 2020-2025.

De ontheffing staat op naam van de Faunabeheereenheid Zeeland en geldt uitsluitend voor het gebruik van het geweer van een uur voor zonsopgang en een uur na zonsondergang, in aanvulling op de Provinciale vrijstelling zoals bedoeld in artikel 6.19, tweede lid, in samenhang met bijlage K van de Omgevingsverordening Zeeland 2018 om zwerfende damherten te doden in het belang van de verkeersveiligheid.

De ontheffing is gebaseerd op de aanvraag inclusief alle bijgevoegde stukken. De eventuele negatieve effecten op beschermde soorten zijn uitsluitend beoordeeld op de activiteiten zoals die in de aanvraag beschreven zijn. De activiteiten dienen dan ook te worden uitgevoerd conform de aanvraag, voor zover niet in tegenspraak met de in deze ontheffing geformuleerde voorschriften. Wijzigingen in de uitvoering die wenselijk of noodzakelijk zijn kunnen niet zondermeer worden doorgevoerd. Om te bepalen of de wijziging met of zonder een gewijzigde ontheffing doorgevoerd kan worden dient altijd contact opgenomen te worden met het bevoegde gezag, Gedeputeerde Staten.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen:

- 1. Kaart Walcheren
- 2. Kaart Schouwen
- 3. Kaart Westelijk Noord-Beveland

Kopie aan: groenewetten@rud-zeeland.nl

Rechtsmiddelen

Beroep

Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden schriftelijk beroep instellen. U dient uw beroepschrift te richten aan:

Rechtbank Zeeland-West Brabant
locatie Breda, team bestuursrecht
Postbus 90006
4800 PA Breda

In uw beroepschrift neemt u tenminste op:

- uw naam;
- uw adres;
- de datum;
- tegen welk besluit u beroep instelt;
- waarom u beroep instelt;
- uw handtekening.

U moet het beroepschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending die u hierboven vermeld ziet. Overschrijding van de termijn kan er toe leiden dat met uw beroep geen rekening meer wordt gehouden. Wilt u meer informatie over de beroepsprocedure, neem dan contact op met de afdeling Personeel, Omgeving, en Juridische zaken van de Provincie Zeeland, telefoonnummer +31 118 631254 / 631319. U kunt de informatie ook downloaden via <https://www.zeeland.nl/beleid-en-regelgeving/beroep-instellen>.

Voorlopige voorziening

Zodra iemand een beroep indient tegen deze vergunning, betekent dat niet dat de vergunning direct geschorst is. Om een mogelijke herziening van dit besluit te bespoedigen kan de indiener van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening

indienen. Dit kan wanneer de indiener van mening is dat er sprake is van 'onverwijlde spoed', gelet op de betrokken belangen (artikel 8.81, lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht). Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd. Het verzoek moet gericht worden aan:

Rechtbank Zeeland-West Brabant
locatie Breda, team bestuursrecht
Postbus 90006
4800 PA Breda

1. VOORSCHRIFTEN

1. De Faunabeheereenheid Zeeland is als ontheffinghouder altijd verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder deze ontheffing is verleend. De Faunabeheereenheid Zeeland moet daarom de gebruiker nadrukkelijk wijzen op de specifieke voorschriften ten aanzien van het gebruik van deze ontheffing.
2. De Faunabeheereenheid Zeeland kan een wildbeheereenheid (WBE) of anderen binnen haar werkgebied machtigen om gebruik te maken van de ontheffing op basis van een jaarlijks, per geografische eenheid vastgesteld en door de Faunabeheereenheid Zeeland goedgekeurd werkplan.
3. De machtigingen tot gebruik van de ontheffing worden genoteerd in een register dat altijd kan worden ingezien door de handhavers van de RUD.
4. Van deze ontheffing mag uitsluitend gebruik worden gemaakt op de gronden gelegen op Walcheren, westelijk Noord-Beveland en Schouwen, zoals aangegeven op de kaarten in Onderdeel 3, 4 en 5 bij dit besluit.
5. De gebruiker van de ontheffing is verplicht om een kopie van de door de Faunabeheereenheid Zeeland gewaarmekte ontheffing, de machtiging tot het gebruik van de ontheffing, een legitimatiebewijs, de jachtakte en een schriftelijke toestemming van de grondgebruiker bij zich te hebben en deze bescheiden op eerste verzoek van een toezichthouder te tonen.
6. Een verleende machtiging wordt door de Faunabeheereenheid Zeeland direct ingetrokken:
 - na een door gedeputeerde staten gedaan gemotiveerd verzoek;
 - als de machtiging kennelijk ten onrechte is verleend;
 - als van de machtiging gebruik wordt gemaakt in strijd met een wettelijk voorschrift of een aan de ontheffing verbonden voorschrift.
7. De Faunabeheereenheid Zeeland verzoekt de wildbeheereenheid de verleende toestemming direct in te trekken:
 - als van de toestemming gebruik wordt gemaakt door iemand die daartoe niet bevoegd is;
 - als van de toestemming gebruik wordt gemaakt in strijd met een wettelijk voorschrift of een aan de ontheffing verbonden voorschrift.
8. Degene die gemachtigd is van de ontheffing gebruik te maken registreert conform de door de Faunabeheereenheid Zeeland vastgestelde wijze op welke wijze gebruik is gemaakt van de ontheffing.
9. De Faunabeheereenheid rapporteert jaarlijks vóór 1 juli over het gebruik van de ontheffing aan Gedeputeerde Staten van Zeeland, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg en aan de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zeeland, Postbus 35, 4530 AA Terneuzen. Per email kan deze rapportage naar natuurbeschermingswet@zeeland.nl en handhaving.groen@rud-zeeland.nl.

2. OVERWEGINGEN

A. Weergave van de feiten

A1. Ontheffingsaanvraag

De ontheffingsaanvraag wordt omschreven en onderbouwd in het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025. U vraagt de ontheffingen aan voor de geldigheidsduur van dit Faunabeheerplan, te weten tot en met 31 december 2025.

Zwervende damherten: voor zonsopkomst en na zonsondergang

U vraagt ontheffing van het verbod in artikel 3.16, lid 1, onder a, van het Besluit natuurbescherming (hierna Bnb) om het geweer te gebruiken een uur vóór zonsopgang en een uur na zonsondergang bij de uitvoering van de Provinciale vrijstelling zoals opgenomen in artikel 6.19, tweede lid, in samenhang met bijlage K van de Omgevingsverordening Zeeland 2018 (hierna Omgevingsverordening). Dit is de vrijstelling om zwervende damherten te doden in het belang van de verkeersveiligheid, op de gronden gelegen op Walcheren, westelijk Noord-Beveland en Schouwen, zoals aangegeven op de kaarten in bijlage 22, 23 en 24 van de Omgevingsverordening.

De aanvraag is op 31 oktober 2019 ontvangen en geregistreerd onder kenmerk ZK19000220/19428907. Er zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze zijn ontvangen op 26 november 2019 en geregistreerd onder kenmerk ZK19000220/19431111.

A2. Ontheffingsplicht

In artikel 3.26, derde lid van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) is bepaald dat ontheffing kan worden verleend van het verbod bedoeld in artikel 3.16, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming (Bnb) om het geweer te gebruiken voor zonsopgang en na zonsondergang. Daarbij dient ook rekening gehouden te worden met de belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu.

Voor antwoord op de vraag of ontheffing kan worden verkregen voor om het geweer te gebruiken voor zonsopgang en na zonsondergang, dient te worden gekeken of voldaan wordt aan de eisen zoals deze zijn gesteld in de Wnb. Voor soorten genoemd in bijlage A van de Wnb, waaronder het damhert, betreft dit de eisen zoals gesteld in artikel 3.10, tweede lid, Wnb in samenhang met artikel 3.8, vijfde lid Wnb.

Gedeputeerde staten verlenen uitsluitend een ontheffing als bedoeld in artikel 3.26 wanneer voldaan is aan de bij wet voorgeschreven voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. Zij is nodig in het belang van:

Artikel 3.8 lid 5:

- a. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- b. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- c. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- d. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- e. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;

Artikel 3.10 lid 2:

- a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;

- b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan in het geval van soorten van bijlage A van de Wet natuurbescherming.

Naast de bij wet voorgeschreven voorwaarden dienen voorgenomen activiteiten niet in strijd te zijn met het provinciaal beleid.

Gedeputeerde staten verlenen voor de activiteit uitsluitend een ontheffing, indien uit de aanvraag en de daarbij behorende stukken de zekerheid is verkregen dat de activiteit, voldoet aan de voorwaarden waarop een ontheffing kan worden verleend.

U gaat in uw ontheffingsaanvraag in op de eventuele noodzaak van uw activiteiten op de beschermde soorten. Uw aanvraag betreft een uitbreiding van afschottijden in aanvulling op de Provinciale vrijstelling voor afschot van zwervende dieren. Uw aanvraag omvat het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 dat ingaat op de vraag of sprake is van een wettelijk belang waarvoor ingrijpen noodzakelijk is, of er andere bevredigende oplossingen zijn om schade te voorkomen, en of er afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort, zoals bedoeld in de voorwaarden genoemd in art. 3.8, lid 5 in samenhang met art. 3.10 lid 2 en art. 3.17 van de Wet natuurbescherming. Naar ons oordeel bevat uw ontheffingsaanvraag en de daarbij gevoegde stukken, op detail aangevuld met kennis en expertise die binnen de Provincie Zeeland beschikbaar is, de benodigde objectieve informatie om uw voorgenomen activiteiten te kunnen beoordelen.

A3. Bevoegd gezag

Gedeputeerde staten van de provincie waarin de aangevraagde activiteit wordt verricht zijn, op grond van artikel 1.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming het bevoegde gezag om de ontheffingsaanvraag te besluiten. De ontheffingsaanvraag heeft uitsluitend betrekking op gebieden binnen de provincie Zeeland. Gedeputeerde staten van Zeeland zijn daarom bevoegd gezag.

A4. Procedure

De ontheffingenprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5, artikel 5.1 van de Wet natuurbescherming. Er is besloten om op uw aanvraag de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (verder Awb) toe te passen. In dit verband hebben wij op grond van het bepaalde in artikel 5.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de beslistermijn van 13 weken te verlengen met 7 weken.

Belanghebbenden hebben de mogelijkheid gehad op het ontwerpbesluit hun zienswijze kenbaar te maken. Het ontwerpbesluit heeft van 8 juli 2020 tot en met 19 augustus 2020 ter inzage gelegen bij de Provincie Zeeland, Abdij 6 in Middelburg. Tevens heeft publicatie van het ontwerpbesluit plaatsgevonden via <http://www.zeeland.nl/publicaties-en-bekendmakingen/provinciaal-blad-en-bekendmakingen> en op <http://www.overheid.nl>. Tegen het ontwerpbesluit is geen zienswijze ingediend.

Wij hebben een definitief besluit genomen op de aanvraag. Tegen dit besluit staat beroep open zoals in het besluit onder “beroep” is aangegeven. Alleen belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend kunnen in beroep gaan. De kennisgeving van het definitieve besluit kan eveneens worden geraadpleegd via de bovengenoemde media.

B. Toetsing

B1 Toetsingskader

De artikelen die voor de ontheffing verlening van belang zijn en welk beleid een rol speelt bij de ontheffing verlening leest u in deze paragraaf.

De aanvraag is getoetst aan Hoofdstuk 3 Soorten van de Wet natuurbescherming, de Beleidsnota Natuurwetgeving en de Omgevingsverordening Zeeland 2018.

B2. Beoordeling van het wettelijk kader

Wij kunnen ontheffing verlenen wanneer ingrijpen nodig is in het kader van een wettelijk belang, als er geen andere bevredigende oplossingen voorhanden zijn en als er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Ontheffing op grond van artikel 3.17, tweede lid, van de Wet natuurbescherming wordt verleend aan een faunabeheereenheid, die handelt overeenkomstig het daartoe vastgestelde en goedgekeurde faunabeheerplan (artikel 3.17, tweede lid, Wet natuurbescherming). Dit plant vormt de onderbouwing bij uw ontheffingsaanvragen.

Op 24 oktober 2019 heeft uw bestuur het Faunabeheerplan Damhert 2020-2025 vastgesteld. Voorafgaand daaraan heeft u overeenkomstig artikel 3.12, zesde lid, van de Wet natuurbescherming, de Wildbeheereenheden in Zeeland van 9 september tot 13 oktober in de gelegenheid gesteld om te reageren op dit plan. Op 30 juni 2020 hebben GS dit faunabeheerplan gedeeltelijk goedgekeurd. Deze gedeeltelijke goedkeuring is in een aparte brief medegedeeld (d.d. 8 juli 2020, kenmerk ZK19000220/ 20005787). Het FBP maakt deel uit van deze overwegingen.

Zwervende damherten: voor zonsopkomst en na zonsondergang

U vraagt ontheffing aan om gebruik te maken van het geweer een uur voor zonsopkomst en een uur na zonsondergang in de gebieden waar gebruik gemaakt mag worden van de Provinciale vrijstelling zoals opgenomen in artikel 6.19, tweede lid, in samenhang met bijlage K van de Omgevingsverordening, op basis waarvan grondgebruikers zwervende damherten (afkomstig uit de leefgebieden) mogen doden in het belang van de verkeersveiligheid. Deze vrijstelling wordt uitgevoerd overeenkomstig het goedgekeurde faunabeheerplan en is geldig op de gronden op Walcheren, westelijk Noord-Beveland en Schpouwen, zoals aangegeven op de kaarten in bijlage 22, 23 en 24 van de Omgevingsverordening.

Het gebruik van het geweer voor zonsopkomst en na zonsondergang is verboden op grond van artikel 3.16 eerste lid, onder a van het Besluit natuurbescherming. De Omgevingsverordening geeft in de voorschriften bij de vrijstelling geen toestemming om hiervan af te wijken. In artikel 3.26 derde lid van de Wet natuurbescherming is bepaald dat bij het verlenen van een ontheffing, genoemd in artikel 3.25 eerste lid van de wet, ontheffing kan worden verleend van dit verbod. Wij kunnen ontheffing verlenen wanneer ingrijpen nodig is in het kader van een wettelijk belang, als er geen andere bevredigende oplossingen voorhanden zijn en als er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Bovendien dient rekening gehouden te worden met de belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu.

U vraagt ontheffing aan op bladzijde 52 van het Faunabeheerplan, onder het tweede punt. Er is sprake van een wettelijk belang, zoals aangegeven in de vrijstelling die is opgenomen in de Omgevingsverordening. Dit betreft het belang van de openbare veiligheid, in casu de verkeersveiligheid. Het belang van de verkeersveiligheid kan onvoldoende worden geborgd door het gebruik van de vrijstelling omdat de zwervende damherten, net als in de aangrenzende leefgebieden Manteling van Walcheren en Kop van Schouwen, vooral in de overgang tussen dag en nacht bewegen van de foerageergebieden naar de rustgebieden. Om deze reden hebben wij het voornemen u ontheffing te verlenen voor het gebruik van het geweer een uur vóór zonsopgang en een uur na zonsondergang.

B3. Provinciaal beleid

Provinciale Staten van Zeeland hebben op 7 december 2018 de 'Beleidsnota Natuurwetgeving; Meer prioriteit voor Zeeuwse biodiversiteit' vastgesteld. Dit betreft een herziening van het provinciaal beleid als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming. Deze beleidsherziening leidt tot een wijziging van (hoofdstuk 6 Natuur van) de Omgevingsverordening Zeeland 2018. Zowel de beleidsnota als de gewijzigde Omgevingsverordening zijn op 16 januari 2019 in werking getreden.

Met betrekking tot het damhert is in de Beleidsnota Natuurwetgeving vastgelegd dat de Provincie drie leefgebieden van de soort in Zeeland onderscheidt. Deze leefgebieden bevinden zich in de Kop van Schouwen, de Manteling van Walcheren en het eiland de Haringvliet in het Veerse Meer. Voor het beheer van damherten in de Manteling van Walcheren en Kop van Schouwen, evenals voor schadebestrijding in

een aantal aangrenzende 'nulstandsgebieden' hebben gedeputeerde staten in het verleden ontheffingen verleend aan de Faunabeheereenheid Zeeland. Naar aanleiding van de Beleidsnota Natuurwetgeving zijn deze ontheffingen in de Omgevingsverordening Zeeland 2018 omgezet naar vrijstellingen. Voor de overige gebieden in Zeeland blijft ontheffing nodig voor populatiebeheer en schadebestrijding van damherten op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan.

C. Conclusies

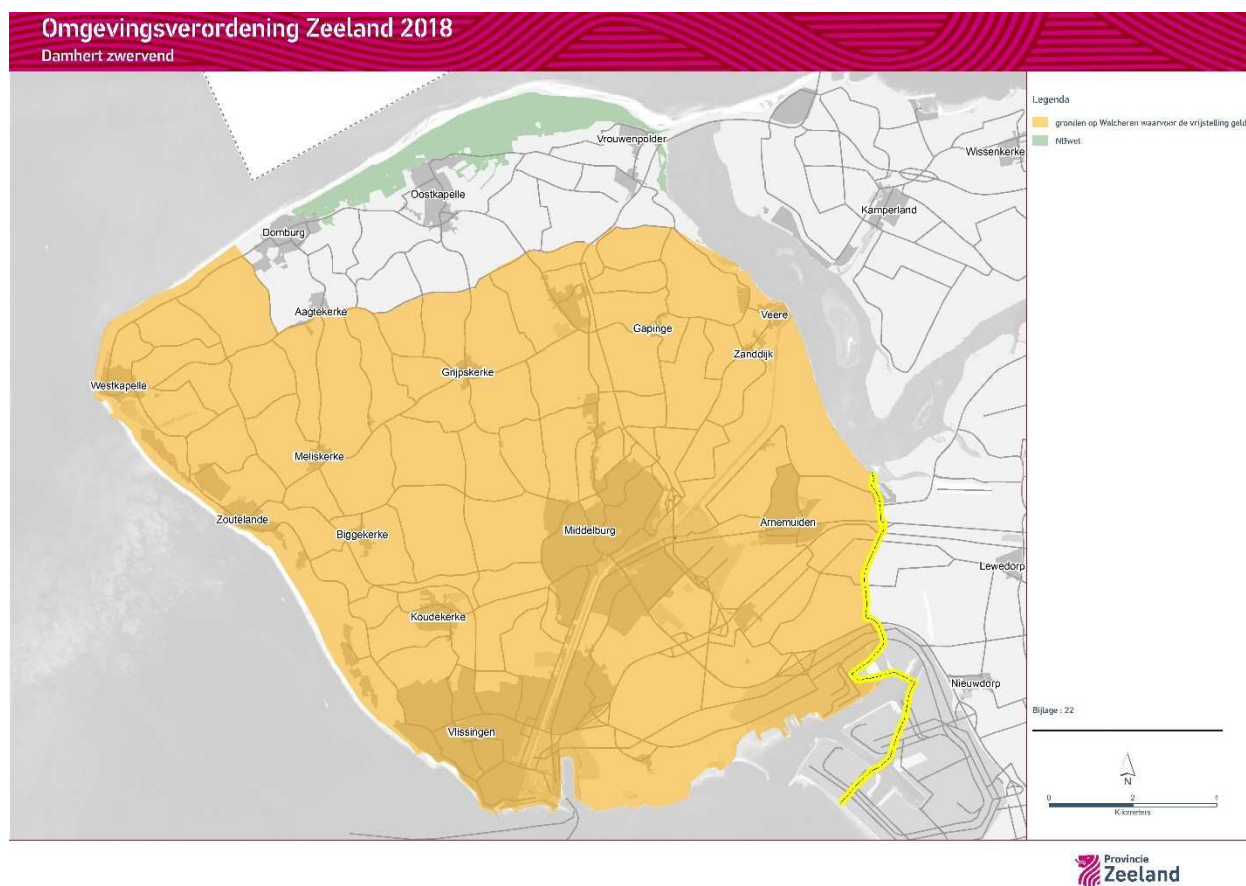
Uit het voorgaande blijkt dat voldoende aannemelijk is dat de geldende vrijstelling om zwerende damherten te doden niet volstaat om schade aan het wettelijk belang te voorkomen. Er is dus geen andere bevredigende oplossing dan het gebruik van het geweer een uur voor zonsopgang en een uur na zonsondergang. Wij zijn op grond van bovenstaande overwegingen van oordeel dat de gevraagde ontheffing kan worden verleend.

Uw activiteiten levert geen strijdigheden op met de in artikel 1.10 van de Wet natuurbescherming genoemde doelen. Evenmin leveren de activiteiten strijdigheden op met het provinciale beleid zoals opgenomen in de Beleidsnota Natuurwetgeving.

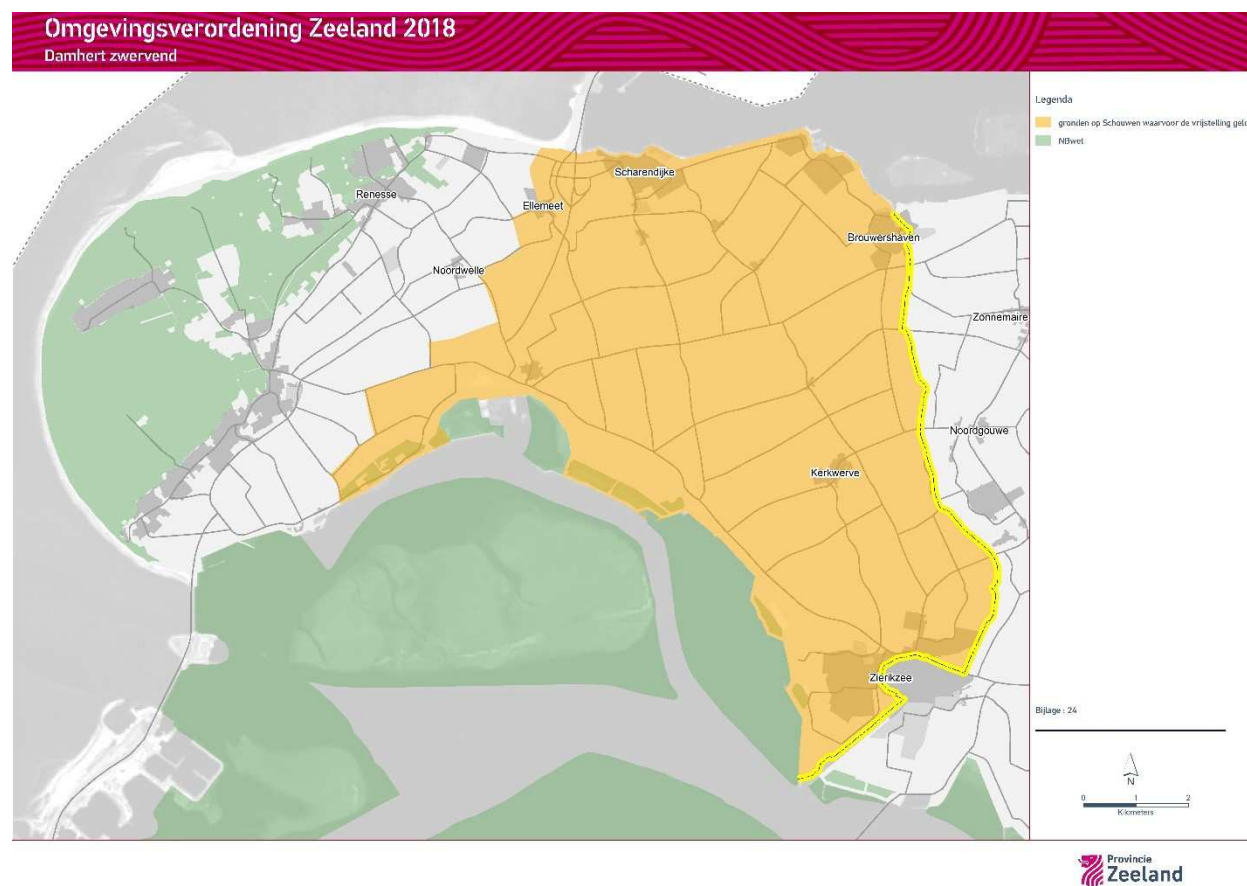
D. Overige wet- en regelgeving

Bij de beoordeling van het onderhavige verzoek zijn andere aspecten dan gerelateerd aan de Wet natuurbescherming, hoofdstuk 3 Soortenbescherming en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Mogelijk zijn er voor de activiteiten waarop de aanvraag betrekking heeft nog andere bepalingen van toepassing. Wij wijzen u erop dat het kan zijn dat voor het uitvoeren van uw activiteit alsnog een vergunning en/of ontheffing en/of melding op grond van andere hoofdstukken van de Wet natuurbescherming, dan wel op grond van andere wet- en regelgeving vereist kan zijn.

Bijlage 1.
KAART WALCHEREN

Bijlage 2.
KAART SCHOUWEN

Bijlage 3.
KAART WESTELIJK NOORD-BEVELAND

